

60.008/x

**MTI**

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség  
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel  
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

## Belföldi hírek

-----  
budapest, 1982. december 03. bel. p é n t e k  
-----

sb0001 4 160 mtib1001

megemlékezések a szovjet állam jubileumáról

1982. december 3. - a magyar-szovjet baráti társaság tagcsoportjai - a társadalmi és tömegszervezetek bevonásával - országszerte megemlékeznek a szovjetunió megalakulásának 60. évfordulójáról: a szovjet állam sokoldalú fejlődését egyebek között kiállításokon, előadásokon és fórumokon mutatják be.

decemberben a szovjet kultúra és tudomány háza ad otthont annak a nagyszabású kiállításnak, amelyen korabeli fotók és eredeti kornű tárgyak, dokumentumok adnak keresztmetszetet a szovjetunió hat évtizedes eredményeiről.

egy nap barátaimmal címmel egész napos programot szervez az mszbt és a kisz központi bizottsága a budapest sportcsarnokban. a nonstop gyermek- és ifjúsági műsorban - amelyre szovjet politikai és kulturális delegációt várnak hazánkba - politikai kaszinó, író-olvasó találkozó éppugykszerepel, mint könyv- és plakátkiállítás, balettbemutató vagy szovjet termékek vására.

a pataky istván művelődési központ is bekapcsolódik a jubileumi rendezvénysorozatba: a szovjetunió életének fontosabb eseményeit megörökítő plakátkiállítás mellett a kulturális centrumban husz kőbányai nagyüzem szovjet testvérkapcsolatát dokumentáló tárlatot is nyitnak.



bel

- 2 -

1982.12.03.

ugyancsak a magyar és a szovjet nép barátságát ápolja az mszbt és a szot közösen meghirdetett távoli városok - közeli barátok című vetélkedője. a játékba mintegy nyolcezer ipari és mezőgazdasági üzem mszbt tagcsoportja nevezett be, s a versenyzők e hetekben már a megyei döntőkön adnak számot arról: mennyire ismerik a testvérmegegyék életét, eredményeit.

a magyar-szovjet baráti társaság szervezésében a városokban és a falvakban fórumokat rendeznek, amelyek témája a szovjetunió hat évtizedes fejlődése, bel- és külpolitikájának alakulása, a világpolitikában játszott szerepe.

a fiatalabb korosztály részére rendezik meg - a magyar rádióval és a magyar uttörők szövetségével karöltve - a barátság postásai című több fordulós, körkapcsolásos játékot, amelyben az uttörők környezetük, közvetlen lakóhelyük szovjetunióbeli kapcsolatairól adnak képet. /mti/

i/kj/s ag pr

00.10 031282 2122

-. -

sb0002 4 150 mtib1002

csökkenő költségek mellett hatékonyabb növényvédelem

1982. december 3. - jövőre megkészszerzik a mezőgazdaságban egyre keresettebb, korszerű folisol levéltrágyák gyártását a budapesti vegyiműveknél. az üzemben két éve készítik a levéltrágyáknak ezt az egyszerre több hatóanyagot is tartalmazó változatát. oldatukat a növény lombzatára juttatják, ott felszívódnak, s így jut hozzá a növény a fejlődéséhez nélkülözhetetlen sókhoz, fémekhez. a „táplálásnak”, ez a módja gazdaságosabb, mint a termőterület egészének trágyázása, a növény ugyanis így maradéktalanul hasznosítja a létfontosságú hatóanyagokat.

a mezőgazdasági termelők ujabban egyre többet kérnek a folisol levéltrágya-család másik változatából, amely csak egyetlen tápanyagot - ezuttal fémet - tartalmaz. a vizsgálatok szerint a növény növekedéséhez, gyarapodásához ugyanis gyakran mindössze egyetlen fém hiányzik a talajból, s ez sok esetben ugyanolyan hátránnyal jár, mintha az összes többi nélkülöznék a növény. új gépek munkába állításával a gyár a jövőben a folisol levéltrágyák mindkét változatából kielégíti az igényeket.

bel

- 3 -

1982.12.03.

a gazdaságok, szövetkezetek jövőre nemcsak nagyobb mennyiségben, hanem az eddigieknél megbízhatóbban alkalmazhatják a folisol-termékeket. a budapesti vegyiművek megbízást adott a mém növényvédelmi és agrokémiai központjának arra, hogy kísérletsorozatokkal pontosan határozzák meg: egyes oldatok miképpen kombinálhatók a különféle növényvédőszerrel. a gazdaságok gyakran egyidőben permetezik ki a levéltrágyákat a növényvédőszerrel, s az együttes alkalmazás lehetőségeit eddig főként a gyakorlati tapasztalatok határozták meg. az üzem vegészei szerint a keverés lehetőségeinek pontos megállapításával a kijuttatási költségek csökkenése mellett hatékonyabbá válik a növényvédelem, ennek nyomán várhatóan termékeik is keresettebbek lesznek. /mti/

be/s jf pr

00.11 031282 1883

-. -

sb0003 4 150 mtib1003

téli munka a konzervgyárakban

1982. december 3. - az idén önállósult 16 konzervgyár elkészítette előzetes éves mérlegét, eszerint általában jó szezont zárhatnak az üzemek, teljesítik terveiket.

a szezont december elején is tart, most az alma és a gyökérzöldség feldolgozása adja a legtöbb munkát, s emellett megkezdődött a huskésztítmények a korábbinál nagyobb arányú dobozása is. több helyen, mint a debreceni, a nyiregyházi és a budapesti konzervgyárakban, új csomagológépeket állítottak be a művelet korszerűsítésére és a nehéz fizikai munka kiváltására.

az almafeldolgozásra a nagyatádi, a debreceni, a szegedi, a paksi és a szigetvári gyárak rendezkedtek be, e gyümölcsből elsősorban a tőkés piacon keresett sűrítvény készül. néhány üzem az önköltség csökkentésére, a gazdaságosság fokozására technológiai korszerűsítéseket hajtott végre, így a nyiregyházi üzem például a meglévő mellé újabb szűrőt állított be; ezen az almatörkölyt nyomják át még egyszer, s így több levét nyernek. az alma másik részét szeletelik, öt kilógrammos üvegekbe rakják, s a következő hónapokban a már korábban „eltett”, cseresznyével és szilvával keverve egyes befőttet készítenek belőle, ami szintén keresett termék nemcsak itthon, hanem külföldön is. a gyárak összeségében mintegy 100 ezer tonna almát dolgoznak fel.

más üzemekben különféle zöldségfélét dolgoznak fel. a finomfőzelék előállításához előkészítik a sárgarépát, szárítják a hagymát. indították a huskrémkeverő-adagoló gépsorokat is. a budapesti gyár a választék bővítésére e termékből néhány újdonstágot is előállít. /mti/

kg/ka/jf/ig pr

00.12 031282 1624

-. -

sb0004 4 180 mtib1004

áruellátás, áruválaszték a fehérvári uti vásárcsarnokban /1.rész/

1982. december 3. - kellő gondot fordítottak ebben az évben a xi.kerületi fehérvári uti vásárcsarnok élelmiszerellátására a szövetkezetek, a mezőgazdasági nagyüzemek és a közért vállalat boltjai. a tapasztalatok szerint a kereskedelmi egységek áru kínálata általában megfelel a várakozásnak, bár néhány árucikkből időnként akadozott az ellátás - állapították meg a xi.kerületi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén.

az elavult, korábban fabódékból álló fehérvári uti piac helyén 1977-ben készült el a korszerű, háromszintes vásárcsarnok. az áruforgalom bővülését jól érzékelteti, hogy 1976-ban 189, 1981-ben már 336 vagon árut szállítottak a termelők a piacra.

a vásárcsarnokban meghatározó a termelőszövetkezetek kereskedelmi tevékenysége: a tszz-ek jó minőségű és kellő mennyiségű árut hoznak forgalomba. az egyes cikkcsoportok kínálatát vizsgálva a szakemberek megállapították: sertés- és marhahusból az igényeknek megfelelő és folyamatos idén az ellátás, sertés- és marhahús-szűrésből - s más olcsóbb hentesárukból - azonban nem fedezte a nagy keresletet az üzletek kínálata. választékos készletük, kínálatuk volt az üzleteknek vágott baromfiból és tojásból, s halból is ki tudták elégíteni az igényeket.

bár az év első felében a kedvezőtlen időjárás miatt néhány primőrásu késve érkezett a piacra, zöldség- és gyümölcsfélékből a közért vállalat, a termelőszövetkezetek, az egyéni termelők és a magánkereskedők együttes kínálata kielégítő ellátást eredményezett. /folyt.köv./

na/mi/mz pr

00.12 031282 1603

-. -

sb0005 4 180 mtib1005

áruellátás, áruválaszték a fehérvári uti vásárcsarnokban /2.rész/

a magánkereskedők közül 13 foglalkozik élelmiszerárusítással: a tavalyihoz képest 100 százalékkal növelték forgalmukat.

ma is komoly gondot jelent a jogosulatlan kereskedés megakadályozása. az „alkalmi” árusokat az utóbbi időben gyakrabban ellenőrzi, vonja felelősségre a rendőrség. a közegészségügyi előírásokat - a folyamatos szemétszállításon, a közlekedési utak rendszeres mosásán túl - szigorú rendbirsággal tartatják be az illetékesek. /mti/

na/mi/ag/mz pr

00.13 031282 0560

-. -

sb0006 4 160 mtib1006

születésnap beszélgetés csenki imrével

1982. december 3. - csenki imre kossuth-díjas kiváló művész, népzene kutató, zeneszerző, karnagy születésének 70. évfordulója adta az alkalmat, hogy a magyar televízió a kamera elé invitálja a magyar zeneművészet kiemelkedő egyéniségét.

a napokban a tv i-es stúdiójában készül a felvétel: Antal Imre kérdéseire az idős mester beszél életéről, munkásságáról, s közben megszólalnak közismert szerzeményei: a cigányok és a Bajusz című daljátékok részletei, a folklór ihletésű vonósnégyes, valamint a Széki Nóták című népdalfeldolgozása.

szó esik majd a műsorban Kodály Kállai Kettős című kórusművének születéséről is, amelynek ősbemutatóját Csenki Imre vezényletével, az Állami Népi Együttes ének- és zenekarának előadásában rendezték. Archiv felvételről hallható majd Bárdos Lajos 1939-ben született két katonadal című énekkari műve a Mezőtúri Gimnázium kórusának tolmácsolásában, s felcsendülnek a testvérével, Csenki Sándorral, a neves cigány-folklórkutatóval készített egykori néprajzi felvételei is.

i/kj/-ár/mz pr

00.14 031282 1086

-. -

sb0007 4 150 mtib1007

papirgyári példa: kis befektetéssel sok milliós nyereség

1982. december 3. - nemegészen ötvenezer forint ráfordítással évi 35 millió forint többleteredmény elérésére teremtettek lehetőséget a lábatlani papirgyárban; ilyen értékű mennyiséggel többet készíthetnek a belföldi ellátás javítására egyik legfontosabb termékükből, a Crepto egészségügyi papirokból.

az átlagon felüli teljesítményt értékelemző munkával, a gyártástechnológia teljes felülbíráásával, új eljárások bevezetésével érték el. az üzem műszaki dolgozóiból és a könnyűipari szervező intézet munkatársainak bevonásával még tavaly alakítottak egy értékelemző csoportot. ezt bizták meg olyan javaslatok kidolgozásával, amelyek eredménye a több és jobb minőségű papír gyártása. követelményként szabták meg, hogy a termelés növelése nem járhat látványos emeléssel, a beruházási költség nem haladhatja meg az egymilliárd forintot és az új megoldások nem növelhetik az energia-felhasználást és a környezetet sem szennyezhetik. a munkára vállalkozók mindezeknek a szigorú követelményeknek messzemenően eleget tettek. az értékelemzés során revízió alá vették a gyártás minden mozzanatát, megvizsgálták például, hogy mi okozza a gépállásokat, a selejt keletkezését. elemezték a papirgyártáshoz szükséges összes nyersanyagköltségét, felülbírálták, hogy a jelenlegi bérezés mennyire ösztönzi a munkásokat a többtermelésre és a minőség javítására. nyomon követték a késztermék értékesítésének útját, elemezték a vásárlók igényeit és reklamációit is, s a jobb technológia kidolgozására vizsgálták a külföldi gyárakban alkalmazott eljárásokat is.

az értékelemzések tapasztalatainak alapján mindenen előtt a termelékenységet és a minőséget javították. a korábbi 30 grammról 35 grammra növelték a papír négyzetméterenkénti súlyát, s ezzel megnövelték szakitószilárdságát. a gyártó gépsort szélesebbé téve elérték, hogy ugyanazon idő alatt több papírtekercs fut le a berendezésről, miáltal 2,5 százalékkal javult a termelékenység. más apróbb módosításokkal csökkentették a selejtet, a papircsévék készítéséhez olcsóbb hazai ragasztóanyagot kutattak fel, s gazdaságosabbá tették a késztermék csomagolását is.

az év második felétől már a munkacsoport javaslatai szerint készül az egészségügyi Cretopapír lábatlanon, végeredményképp az idén nyolcszáz, jövőre pedig már ezerhatszáz tonnával több Cretopapírt gyártanak. ez dollármegtakarítást is hoz, mert a hazai kereslet egy részét még importból fedezi a kereskedelem. /mti/

08.53 031282 2519

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

felkészült a téli csucstra a gagarin hőerőmű

1982. december 3. - a gagarin hőerőmű idejekorán felkészült a téli csucsterhelési időszakra. a karbantartó brigádok határidő előtt befejezték a nagyjavításokat, elvégezték a kazánok, turbinák és a kiszolgáló segédberendezések javítását. a munkálatok méreteire jellemző, hogy költségei 460 millió forintba rúgnak.

az éves karbantartással egyidőben olyan műszaki feladatokat is megoldottak, amelyek a hatékonyabb termelést és a gazdaságosabb tüzelést teszik lehetővé. az olajtüzelést a korábbinak egyharmadára csökkentették, jóformán csak a kazánok begyújtásához használják a drága fűtőanyagot, helyette az olcsó helyi lignitből használnak többet. a fűtés korszerűsítésével önmagában 340 millió forint megtakarítást értek el.

a karbantartás után a gagarin hőerőmű készen áll arra, hogy a téli hónapokban, amikor legnagyobb a villamosenergia fogyasztás, folyamatosan, teljes kapacitással termeljen: naponta 13-16 millió kilowattóra villamosenergiát szolgáltatasson. /mti/

kov/lné/az/er pr

09.07 031282 1057

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

fejlesztés a soproni sörgyárban

1982. december 3. - javul a sörellátás annak a fejlesztésnek eredményeként is, amelyhez az idén kezdtek a soproni sörgyárban. a gyártóberendezések bővítésére összesen 167 millió forintot költenek, megújítják a teljes technológiai folyamatot, új főzőüstöt állítanak munkába, így a főzőházból a jelenlegi 1600 hektoliterrel szemben naponta 2000 hektoliter sörlé kerül majd ki.

a főzőház megnövekedett teljesítőképességével összhangban bővítik az erjesztőteret is. az április 4. gépgyár szállítja a négy, egyenként 165 köbméteres óriástartályt, amelyeket a gyár udvarán, szabad ég alatt állítják végleges helyükre. ezekben erjesztik a sörlét hat-nyolc napig, gyorsított vegyi eljárással, s az ászokolás, vagy utóérlelés, majd a szűrés után palackozzák az itókat. automata palackozó gépsort helyeznek üzembe, amely emberi kéz beavatkozása nélkül óránként huszonhét ezer üveget tölt meg, s helyez rakodólapra, mentesítve ezzel a szállítókat a nehéz fizikai munkától.



a már beérkezett gépeket és a két erjesztőtartályt rövidesen fölszerelik, s ennek köszönhetően jövőre már a jelenleginél ötvenezer hektoliterrel több sört tudnak átadni a kereskedelemnek. a fejlesztést a program szerint 1984-ben fejezik be, s abban az évben további ötvenezer hektoliterrel több sört gyártanak. a beruházás a számítások szerint öt év alatt megtérül, a bővítésre fordított hitelt pedig nyolc év alatt fizetik vissza. /mti/

mzs/sza/az/gw pr

09.11 031282 1477

-. -

sb0010 4 150 mtib1010

boltban a vetőmag!

1982. december 3. - megkezdte a vetőmagvak előszállítását a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat szombathelyi székhellyel működő nyugat-magyarországi területi központja. a háztáji és kisegítő gazdaságok, munkások kertszövetkezetek, kertbarátok vetőmagellátásának érdekében a területi központ szakemberei a falvakban, városokban külön is felmérték az igényeket, s ezt egyeztetették a forgalmazó cégekkel: áfészekkel, kereskedelmi vállalatokkal. paprikából például huszonhat, paradicsomból huszonhárom, borsból, uborkából tizenhat, karaláéból tíz, sárgarépből, retekéből kilenc fajta magja kerül a boltokba. kaphatók lesznek holland konyhakerti növények magvai is; virágmagvakból mintegy százhusz fajtáé - több mint háromszáz fajtáé - áll a vásárlók rendelkezésére. /mti/

Lér/mné/az/er pr

09.20 031282 0823

-. -

sb0011 4 160 mtib1011

zalai régészeti topográfia

1982. december 3. - zala megyei régészeti topográfiájának közös elkészítésére kötött megállapodást az mta régészeti intézete és a zalai muzeumok igazgatósága. a három kötetesre tervezett munka első része a nagykanizsai járás régészeti lelőhelyeit tartalmazza, majd a zalaegerszegi és az egykori zalaszentgróti, végül pedig a lenti járásra kerül sor. a sorrend kialakításában meghatározó volt, hogy a nagykanizsai járásnak több mint a felét már bejárták, feltérképezték a szakemberek. a következő évek feladata a még fehér foltnak számító területek átkutatása. a kötetek részei lesznek annak az egész országot átfogó sorozatnak, amelynek egyik fő célja: segítséget adni a helyi tanácsoknak, hogy településfejlesztési terveik készítésekor figyelembe vehessék a műemlékeket és a régészeti szempontból jelentős lelőhelyeket. /mti/

tas/kné/az/er pr

09.26 031282 0888

-. -

sb0012 4 160 mtib1012

az „éjjeli menedékhely,, békéscsabán

1982. december 3. - a jókai színház két évtizeddel ezelőtt vállalkozott először gorkij-mű bemutatására, akkor a „kispolgárok,, került színre, most pedig december 11-én - nyolcvan évvel moszkvai bemutatása után - az „éjjeli menedékhely,,-t játssza először a csabai színház. a dráma rendezője giricz mátyás érdemes művész az mti munkatársának beszélt e bemutatóról, illetve gorkij időszerűségéről.

- fiatal koromban - mondotta - az egyik legnagyobb színházi élményem volt az „éjjeli menedékhely,, sztanyiszlavszkij rendezte moszkvai előadása. e gorkij-mű a világ drámairodalmának egyik csúcspontja, humanizmusa megfogja az embert.

- nagyszerű lehetőség a társulat szempontjából az együttes munkára, hiszen ragyogó szerepek sorát nyújtja! e darab ma is alkalmas arra, hogy a színész felujtsa, csiszolja eszköztárát; izlésmérce a társulatnak, de a közönségnek is. a „menedékhely,, előadása szakmai mérce, mert nagyon kell bízni magában annak a társulatnak, amely vállalkozik előadására.



1982.12.03.

- remélem, a közönség is ráérez majd arra, amit a ,,menedékhely,, sugall: az emberi jellemesség, becsület, tisztesség követelmény, még akkor is, ha ezek az alaptulajdonságok sokak szemében nevetségesnek tűnnek. az ,,éjjeli menedékhely,, ezért is örök darab - mondotta végül a csabai gorkij-bemutató rendezője.

giricz mátyás két éve mészőly miklós bunker, tavaly pedig darvas józsef vizkeresztől szilveszterig című művét rendezte csabán sikerrel. az újabb giricz-rendezést érdeklődéssel várják a békési színházbarátok. /mti/

sam/ke/az/gw pr

09.30 031282 1610

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

főiskolások a karácsonyi vásárban

1982. december 3. - leendő szakmájukat gyakorolják a karácsonyi vásárban a szolnoki kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola harmadéves hallgatói: december elejétől ötvenkét végzős fiatal dolgozik szolnokon a skála, a domus és a metál áruházban, valamint a megyei művelődési házban nyílt alkalmi üzletekben. az új kezdeményezés kettős haszna, hogy a főiskolások elméleti tudásukat próbára téve, segítik a kereskedelem munkáját a nagy vásárlások idején.

a hallgatók nyolc-tíz főnyi csoportokban egy-egy üzleti közösséget alkotnak, s a gyakorlat során reklámtervezési, árubeszerzési, értékesítési és munkaszervezési feladatokat is megoldanak. a december 19-ig tartó akcióban például a skála áruházban önállóan vezetik a játékosztályt, a megyei művelődési központban pedig az árusításon kívül tanácsadó szolgálattal segítik a vásárlókat a karácsonyi ajándékozásban. munkájukért kétezer forint alapfizetést és forgalom utáni jutalékot kapnak, ám teljes anyagi felelősség terheli őket az átvett árukészletért, csakugy mint a boltokban dolgozó kereskedőket.

a hallgatókat a karácsonyi vásárban a vevők könnyen felismerhetik emblémáikról, amelyen a főiskola és a kereskedelmi vállalat névjegye látható az ünnepeket színpolizáló fenyőággal. /mti/

laz/kné/az/er pr

09.39 031282 1321

-.-

1982.12.03.

sb0014 4 130 mtib1017

balesetek

1982. december 3. - borsod megyében szendrő belterületén egy sorompó nélküli vasuti átjáróban egy mozdony elütötte a kerékpárral közlekedő juhász jános 68 éves segédmunkás helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros körültekintés nélkül hajtott a sínekre.

szolnokon a tiszamenti vegyi művek területén gyalai balázs 31 éves hegesztő tószegi lakos egy 11 méter magas tartályról leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint gyalai a munkavédelmi szabályokat megszegve az állványon kívül dolgozott. /mti/

mm/er pr

09.48 031282 0647

-.-

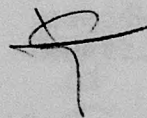
sb0015 4 130 mtib1018

sorompószemle <sup>békésben</sup> - szerencsétlenségek megelőzéséért

1982. december 3. - a vasuti átjárókban bekövetkezett tömegszerencsétlenségek nyomán a közlekedési és postaügyi minisztérium az egész országra kiterjedő vizsgálatot rendelt el; szakemberek mérték fel az elmúlt hónapban mely ut-vasut keresztezésekben gátolják különböző okok a biztonságos, balesetmentes áthaladást.

békés megyében a vizsgálat november közepén befejeződött, s most megtörtént a kiértékelés. eszerint a megye valamennyi - ötvennyolc - kereszteződésében fellelhetők közlekedést akadályozó tényezők. a biztosítóberendezések valamennyi sorompónál megvannak és jól működnek, a közúti jelzések szabványosak és hiánytalanok, de a sorompók legtöbb helyen takarásban vannak: fák, bokrok, domborzatok, különböző építmények miatt nem látnak rá kellő távolságból a vasuti kereszteződésre. <sup>Ma</sup> közúton haladó járművek vezetői

a vizsgálatot végző bizottság már a szemléken elrendelte, hogy azokat az akadályokat, melyek nagy költség és munkánélkül fölszámolhatók, azonnal távolítsák el. mindjárt a helyszínen kijelölték azokat a technikusokat, mérnököket is, akik egy-egy kereszteződés környékének megtisztításáért, az ugynevezett látóháromszög zavartalan biztosításáért felelősek.



bel

- 12 -

1982.12.03.

a szemlebizottság javaslatot tesz az illetékeseknek a közlekedés biztonságát veszélyeztető épületek eltávolítására. /mti/

bty/ke/az/gw pr

09.49 031282 1372

-. -

sb0016 4 160 mtib1028

házy erzsébet bucsuztatása

1982. december 3. - pénteken, az erkel színház előcsarnokában hozzátartozói, pályatársai, barátai és tisztelői vettek végső búcsút házy erzsébet kossuth-díjas, kiváló művésztől, a magyar állami operaház magánénekesétől, aki az elmúlt 32 év alatt sokféle zenei műfajban ragadta magával és hódította meg a közönséget. kimagasló színvonalú adottságai, biztos zeneisége, szépsége révén rövid idő alatt az egyik legnépszerűbb énekes lett. csaknem valamennyi jelentős szoprán opera főszerepét elénekelte: klasszikus és modern szerzők műveiben egyaránt emlékezetes alakítások fűződnek nevéhez. a ravatalnál művészi és emberi alakját elsőként Mihály András zeneszerző, az operaház igazgatója idézte fel. házy erzsébet temetése 13 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

da ig/ár/gw pr

11.37 031282 0822

-. -

sb0017 4 130 mtib1029

kitüntetés

1982. december 3. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa három évtizedes, kiemelkedő újságírói munkássága elismerésül - nyugdíjba vonulása alkalmából - a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta gál zoltánnak, a magyar nemzet olvasószervezőjének.

bel

- 13 -

1982.12.03.

a kitüntetést pénteken az mszmp kb székházában Lakatos Ernő, a kb osztályvezetője adta át. jelen volt Soltész István, a magyar nemzet főszerkesztője és Tóth Gábor, a magyar nemzet pártszervezetének titkára. /mti/

mm/er pr

11.42 031282 0522

-. -

sb0018 4 150 mtib1030

a magyar nemzeti bank és az élelmiszeripari vállalatok együttműködése nyilatkozik az mnb hitelfőosztályának vezetője

/1. rész./  
1982. december 3. - az élelmiszeripar - amellyel, hogy kiegyensúlyozott belföldi ellátást biztosít - a népgazdaság egyik legjelentősebb exportáló ágazata. az élelmiszeripar kivitele a termelés ütemét meghaladó mértékben bővült, amit nagyban elősegítettek az v. ötéves tervidőszak beruházásai. a múlt esztendőben és az idén a fejlesztési források azonban lényegesen szűkösebbé váltak. ám mivel az ágazat exportfeladatai tovább bővülnek, fontos az élelmiszeripari vállalatok külpiacon rugalmasságának javítása, a változó igényekhez gyorsan igazodó termékinálat bővítése. hogyan alakul ebben a helyzetben a termelés és a fejlesztés finanszírozásában résztvevő magyar nemzeti bank, valamint a termelő-, illetve az exportáló vállalatok közötti együttműködés - erről illés Jánosné, a magyar nemzeti bank élelmiszeripari hitelfőosztályának vezetője nyilatkozott Pichler Ferencnek, az mti munkatársának.

- az élelmiszeripar ideai gazdasági tevékenységét a feltételezettől rosszabb külpiacon helyzet kedvezőtlenül befolyásolta. jelentősen csökkent az élelmiszeripari cikkek világpiaci ára. így a nem rubel elszámolású export árbevételében a kiesés mintegy tizenöt százalékra tehető és az egyes szakágazatokban jelentős különbségek mutatkoznak. mindez kedvezőtlenül befolyásolja a vállalatok nyereségét. amíg a múlt esztendőben 12.5 milliárd forintot realizáltak az élelmiszeripari vállalatok, addig 1982-ben nyereségük várhatóan a tavalyinak legfeljebb 75 százaléka lesz.

- feltételezhető, hogy ilyen körülmények között a hiteltörlesztési kötelezettségek teljesítése is nehezebbé válik?

- ebben az évben a vállalatok még időben fizették vissza esedékes tartozásaikat. jövőre viszont, amikor már a nyereség ideai kedvezőtlen szintje érezteti hatását, számítunk arra, hogy néhány

vállalatnál gondot okoz majd a hitelek törlesztése, annál is inkább, mert az élelmiszeripar az elmúlt években - részben hitelből - jelentős fejlesztéseket hajtott végre, az v. ötéves tervben a fejlesztésre fordított mintegy 52 milliárd forint ötödét a bank a konvertálható export-árualapokat növelő hitel-keretéből finanszírozta, az azóta üzembe helyezett exportfejlesztő beruházások döntő többsége teljesítette a vállalt kötelezettségét, devizabevételük már az v. ötéves terv során mintegy 36 százalékkal haladta meg a tervezettét. /folyt. köv./ kö

12.14 031282 2427

-.-

sb0019 4 150 mtib1031

a magyar nemzeti bank és az élelmiszeripari ... /2. rész/

a múlt esztendőben folytatódott ez a tendencia; tavaly például a devizabevétel mintegy 10 százalékkal volt több a tervezettnél, ennek ellenére az idén több olyan vállalatnál - a nagy összegű hitelek igénybevétele és a világpiac időközben bekövetkezett kedvezőtlen változása miatt - nehéz helyzet alakult ki.

- mit tehet ebben a helyzetben a bank?

- természetesen továbbra is szorgalmazzuk a hitelek időbeni törlesztését, miután ettől is függ, hogy tudunk-e amnyi hitelt folyósítani a következő években, mint amennyi a terveinkben szerepel, nem tekinthetünk el attól, hogy a vállalatok az eddiginél nagyobb erőfeszítéseket tegyenek kötelezettségeik teljesítéséért; például lehetőségük van arra, hogy távolabbi piacokon, új vevőket kutassanak fel, az igényeknek megfelelően módosítsák termékszerkezetüket és olyan árukkal jelenjenek meg a külföldön, amelyeket éppen kedvezően lehet értékesíteni, ám kétségtelen, hogy mindehhez elengedhetetlenek újabb kiegészítő beruházások, a jelenlegi fejlesztések azonban döntően nem új üzemek létrehozását jelentik, hanem egy-egy kiegészítő gép megvásárlását, üzembe állítását, a szűkösebbé vált források ellenére ilyen vállalkozásokra továbbra is nyújt hitelt a bank, például az elmúlt hetekben a husipar néhány vállalatának mintegy 100-120 millió forint hitelt nyújtottunk kiegészítő fejlesztésekre, hogy rövid idő alatt - már jövőre - bővíthessék az exportot, hasonló célból a baromfiipar fagyasztó-alagutak létesítésére kapott pénzt, mindent egybevetve, az idén az élelmiszeripari vállalatoknak adott hitelek 60 százaléka az export növelését célozza, 40 százaléka pedig közvetlenül mozdítja elő a külgazdasági egyensúly javítását.

- ha azonban távolabbi piacokon értékesítenek az exportőrök, hosszabb idő múltán jutnak a pénzükhöz, ez a készletek lassabb leépülését is eredményezi, és finanszírozási gondokat okoz.

/folyt. köv./ kö

12.15 031282 1965

-.-

sb0020 4 150 mtib1032

a magyar nemzeti bank és az élelmiszeripari ... /3. rész/

- ez tény, ám tudni kell, hogy jelenleg nem sietnek a fizetéssel a közelebbi tőkés vásárlók sem, a piacon ma sokkal inkább a vásárlók határozzák meg az üzleti feltételeket, mint korábban, a bank természetesen ennek megfelelően alakítja - a hitelezés eszközeivel is - a tevékenységét, emellett a piaci lehetőségekről, az adódó gondokról rendszeresen tájékoztatjuk az érdekelteket, folyamatosan figyeljük azt is, hogy az áruk értékesítése milyen pontokon akad meg, és vizsgáljuk, mit lehetne tenni az akadályok elhárítására, banki eszközökkel természetesen fellépünk a külföldi importőrök tartozásainak rendezése érdekében, a külkereskedelmi vállalatokkal együttműködve rendszeresen tájékozódunk az export-szerződések fizetési feltételeiről és vizsgáljuk a kimmlevőségek megtérülési idejét is.

- a készletek időnként a mezőgazdasági termelés ingadozása miatt is az átlagosnál jóval nagyobbak, ez ismét nehézséget okozhat az ágazatnak, mi lehet a megoldás?

- általában kedvezőtlen, ha a gazdaságban bizonyos készletek állománya növekszik; a mezőgazdaságban, az élelmiszeriparban azonban nagyon fontos, hogy megfelelő készletek álljanak rendelkezésre, ez biztonságot jelent a belföldi ellátásban és tartalékot a külföldi értékesítésnél, ám kétségtelen, hogy időközönként a készletezéshez az élelmiszeripari vállalatok forgóeszköz-alapjai szűkösek, az ellentmondásos helyzet feloldására a bank e téren is javítani igyekszik együttműködését a vállalatokkal, minden esetben megvizsgáljuk a készletnövekedés körülményeit, s az indokolt esetben a saját anyagi erőforrások kiegészítésére a bank megfelelő hitelt bocsát a gazdálkodók rendelkezésére. /mti/

pf/pá/kö jf pr

12.16 031282 1748

-.-

bel

- 16 -

1982.12.03.

sb0021 4 180 mtib1034

időjárásjelentés

1982. december 3. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken  
13.00 órakor:

hideg éjszaka

északnyugat-észak-európában az enyhe óceáni léghullámok felhős, szeles, gyakran csapadékos időjárást okoznak. kelet-európába továbbra is hideg levegő áramlik hózáporok, helyenként hófúvások, valamint jelentős lehülés kíséretében. a hideg levegővel elárasztott területeken csütörtökön a legmagasabb nappali hőmérséklet többféle -10, -15 fok alatt maradt. a balti-tengertől, a német-lengyel síkságon át a kárpátokig mintegy 1000 km széles, magasnyomású zóna húzódik. ebben a zónában gyengék a légmozgások, általában kevés a felhő, főként reggel többfelé ködös az idő.

hazánkban csütörtökön a nyugati, délnyugati országrészben erősen felhős, vagy borult maradt az ég és egy-két helyről gyenge esőt jelentettek. az ország többi részén 3, 7 órán sütött a nap. a hőmérséklet csúcserőke a nyugati megyékben 5, 7, máshol 7, 12 fok között alakult. az éjszakai óráktól kezdve elsősorban a dunántúlon több helyen köd képződött. péntek hajnalra -5, plusz 2 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt többnyire derült, napos idő volt. az ország néhány körzetében azonban megmaradt a köd. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken -2, plusz 1, máshol plusz 2, plusz 6 fok között váltakozott.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet 7 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1031 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

-----  
továbbra is kevés lesz a felhő, csapadék nem várható. éjszaka újból sokfelé képződik köd, helyenként zuzmarával. a köd szombaton több helyen megmarad. a szél mérsékelt lesz. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -2, -7, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: a tartósan ködös helyeken 0 fok körül, máshol 3 és 8 fok között alakul.

várható időjárás budapesten szombat reggelig:

-----  
derült, hajnalban helyenként ködös idő lesz. a szél gyöngye marad. a hőmérséklet 21 órakor: 1, szombaton hajnalban -4 fok körül valószínű.

bel

- 17 -

1982.12.03.

a duna vízállása budapestnél: 138 cm,

a víz hőmérséklete: 6.5 fok. /mti/

gw hgy

13.21 031282 2225

sb0022 4 160 mtib1035

névadó ünnepség a 900 éves fonyódon

1982. december 3. - a fenállásának 900. évfordulóját idén ünneplő fonyód nagyközségben pénteken zárult az év jubileumi programsorozata. a balaton déli part egyik leglátogatottabb idegenforgalmi településén ez alkalomból tudományos tanácskozást rendeztek, amelyen fonyód történetének kutatói beszámoltak a jövő évben megjelenő, s a 900 éves település történetét magába foglaló tanulmánykötetről.

a program névadó ünnepséggel folytatódott: a helyi zeneiskola felvette szabó ferenc kossuth-díjas zeneszerző nevét. a tungsrám üdülőben szabó ferenc zeneszerző műveiből adtak hangversenyt a kaposvári zeneiskola tanárai és növendékei, valamint a helybeli zeneiskola tanárai és növendékei. /mti/

káp/hné/ká/gw hgy

13.27 031282 0767

bel

- 18 -

1982.12.03.

sb0023 4 130 mtib1036

igazságügyi orvosszakértők tanácskozása

1982. december 3. - országos tanácskozást tartottak pénteken miskolcon, a szentpéteri-kapui kórházban az igazságügyi orvosszakértők. a napirenden az alkoholos befolyásoltság orvosszakértői megítélése szerepelt. a témakörnek különös időszerűséget ad az a tény, hogy mind a közlekedési, mind pedig az üzemi balesetekben, és az egyéb büntető eljárásokkal összefüggő ügyekben is növekedett az alkoholos befolyásoltság aránya. /mti/

hag/szn/kz/gw hgy

13.34 031282 0504

--

sb0024 4 160 mtib1037

zenei díj

1982. december 3. - pénteken miskolcon, a megyei tanács székházában átadták a miskolci városi tanács közös zenei díját. a reményi edéről elnevezett díjat az idén kisgyörgy istván, a miskolci 6. számú zeneiskola igazgatója kapta a zenei nevelésben betöltött kiemelkedő szerepéért. Pörköly Albert, a megyei tanács elnökhelyettese nyújtotta át a kiváló zenepedagógusnak. /mti/

hag/szn/kz/gw hgy

13.38 031282 0421

*és a borsod megyei tanács  
a díjat*

--

bel

- 19 -

1982.12.03.

sb0025 4 160 mtib1038

iparművészeti kiállítás zalaegerszegen

1982. december 3. - a magyar iparművészeti főiskola ötvös és textilszakos növendékeinek munkáiból nyílt kiállítás pénteken zalaegerszegen, a megyei művelődési és ifjúsági központban. az ötvösök kollektívja a gazdagabb és változatosabb, a főleg rézből és krómaccélból készített térplasztikák mellett nonfiguratív domborítások, valamint műves gyertyatartók, serlegek is láthatók a bemutatón. a hurkolásos, illetve rátétes technikával készített textiliák jelentős része falikép. ezeken kívül a tárlat anyagában néhány olyan alkotás is helyet kapott, amelyeket térelválasztásra szántak tervezőik. a kiállítás december 26-ig tart nyitva. /mti/

tas/kné/kz/gw hgy

13.46 031282 0713

--

sb0026 4 150 mtib1039

a kisvállalkozások tapasztalatai az iparban /1. rész/

1982. december 3. - több mint 4000 kisvállalkozás jött létre az év első kilenc hónapjában, csaknem azonos arányban az állami vállalatokon és szövetkezeteken belül, illetve magánvállalkozásként. az év eleji, kezdeti nagyfokú érdeklődés - amely mögött nem mindig állt valós vállalkozási szándék - néhány hónap elteltével némiképpen mérséklődött, ám az év második felére beérték a lehetőségeket alaposabban mérlegelő, valóban reális vállalkozások feltételei. ekkor már sorra alakultak a kisvállalkozások. mindenképp a termelési tevékenységet végző, illetve szolgáltatást nyújtó szervezetek száma növekedett - erről tájékoztatták az ipari minisztériumban az mti munkatársát.

az eddigi tapasztalatok szerint a különböző vállalkozási formák iránt nem egyforma az érdeklődés. a vállalati, gazdasági munkaközösségek a legnépszerűbbek az iparban, ami jórészt annak köszönhető, hogy a vállalatok általában meghatározták azokat a tevékenységeket és célokat, amelyeknél a kisüzemi szervezeti forma segítheti a vállalati gazdálkodás egészét. ehhez hozzájárult az is, hogy kedvezően változott a kezdetben - főleg a vezetők körében - tapasztalható tartózkodás, ami helyenként gátja volt a kibontakozásnak. ma már az üzemekben egyre inkább felkinálják a vállalkozás lehetőségét, s ugyanakkor szívesen fogadják dolgozóik javaslatait is. a megalakult gazdasági munkaközösségek jelentős

*[Handwritten mark]*

része jól egészíti ki az adott vállalat tevékenységét. az ipar valamennyi ágazatában sok gazdasági munkaközösség alakult. a hazai fésűsfonó és szövőgyár bodajki gyárában például az új gépek telepítését oldják meg így, mintegy 50 százalékkal olcsóbban, mintha a munkát külső kivitelezőkre bíznák. a magyar posztógyárban 3 gazdasági munkaközösség vállalkozott a nagyobb fonaligények kielégítésére, emellett többen társultak alkatrészgyártásra és a karbantartásra. a budapesti harisnygyárban az elfekvő fonalakat hasznosító, a metripod mérleggyárban gyártó-fejlesztő, a danuviánál termék- és alkatrészgyártó, a dunai vasműben acélszerkezet-gyártó munkaközösséget alakítottak.

az iparban az új szervezeti formáknak csaknem 70 százaléka gazdasági munkaközösség, a kisebb részt adják - a mérsékeltébb érdeklődés miatt - az egyéb szervezeti formák. eddig csak 4 kisvállalat alakult, 6 ipari üzem leányvállalata pedig kisvállalati formában működik. késik még a szerződéses üzemeltetésben rejlő lehetőségek kihasználása is, a kereskedelemmel ellentétben az iparban még várat magára a vállalatok egyes részlegeinek, egységeinek bérbeadására. /folyt. köv./ kö

13.51 031282 2601

--

sb0027 4 160 mtib1040

szobrok az iskolában

1982. december 3. - tőke imre fafaragó népművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken szombathelyen, a dózsa györgy általános iskolában. a művész 30 alkotását, közöttük svédországi bemutatóján sikert aratott szobrait láthatják az érdeklődők. a tárlaton

a vas megyei nagytilaj községben élő tőke imre számtalan hazai és külföldi kiállításon szerepelt. a hazaiak mellett amerikai, angol, dán, francia és svéd gyűjteményekben is megtalálhatók munkái. /mti/

kre/mné/kz/gw hgy

13.51 031282 0507



--

sb0028 4 150 mtib1041

a kisvállalkozások tapasztalatai az iparban /2. rész/

népszerű viszont a kisszövetkezeti forma; eddig összesen 100 kisszövetkezet alakult mintegy 5000 dolgozóval. ezek a szervezetek egyaránt foglalkoznak termeléssel és szolgáltatással, többségük azonban a kisebb anyagi kockázattal járó és nem tulságosan nagy befektetést igénylő tevékenységre vállalkozott. a szövetkezeti iparban terjed az átalány-elszámolásos vállalkozási forma, elsősorban a személyi szolgáltatások területén. több mint 100 ipari szövetkezetben, mintegy 1000 részleg működik ilyen keretek között. a fővárosban például a szövetkezeti fodrászüzletek nagyrésze ezt a formát választotta, mivel így az elszámolási adminisztráció egyszerűsítésével létszámot is megtakaríthatnak.

több mint 250 ipari-szolgáltató szövetkezeti szakcsoportot alakítottak az év első kilenc hónapjában. kedvező, hogy a tagoknak mintegy fele főfoglalkozású vállalkozó. a szakcsoportok ipari termelésének fele többnyire olyan, korábban nehezen beszerezhető árucféle, amely a nagyvállalatoknál kerül további felhasználásra. így a szövetkezeti szakcsoportok tevékenysége jól kiegészíti az iparvállalatok termelését.

a magánvállalkozók főleg a gazdasági munkaközösségi formában keresik az érvényesülés lehetőségét. a jelenleg működő, több mint 1600 munkaközösség - amelyekben a tagok száma meghaladja a 7 ezret - egyharmada ipari és építőipari tevékenységet folytat.

az ipari minisztérium kedvezőnek tartja az új szervezeti formák működésének kezdeti tapasztalatait. a gazdasági munkaközösségekben jól szervezett, hatékony munka folyik, amely ösztönzően hat a vállalat egész tevékenységére, javítja a gazdálkodás eredményességét is. szükségesnek látszik azonban a jelenleginél ösztönzőbb, az érdekekkel összhangban lévő feltételek megteremtése azokon a területeken, ahol elakadtak a kezdeményezések. megvizsgálják egyebek közt a kibontakozás lehetőségét a kisvállalatok alakításában, valamint a vállalati egységek, részlegek szerződéses üzemeltetésénél, bérbeadásánál. /mti/

os/mi/kö bam

13.54 031282 2059



--

sb0029 4 170 mtib1042

galamb- és diszmadár kiállítás

1982. december 3. - nemzetközi galamb- és diszmadár kiállítás nyílt pénteken az izzási művelődési házban. bolgár, jugoszláviai, magyar, ndk-beli, román és szovjet tenyésztők mutatják be legszebb madaraikat, köztük diszbaromfiakat is, számszerint csaknem félezeret. a magyarok közül az alföldiek, közülük is a kiskunságiak vannak többségben. ezen a vidéken ugyanis nagy hagyományai vannak a galambtenyésztésnek. számos nemzetközi versenyen értek már el sikereket. /mti/

lak/bné/kz/gw hgy

13.56 031282 0535

--

sb0030 4 160 mtib1043

diszvásár a néprajzi muzeumban

1982. december 3. - városaink főutcáin máris felállították sátraikat az árusok: karácsonyi diszket, kellékeket, ajándékokat kínálnak. évek óta alacsony színvonalról tanuskodnak ezek a termékek - nem éppen a gyártók és a forgalmazók szépérzékét dicsérve. a helyzeten javítandó, december 11-én, szombaton 14 órától és másnap 10 órától a néprajzi muzeumban iparművészek árusítanak karácsonyfára való diszket és ajándéktárgyakat, amelyeket külön erre az alkalomra készítettek. tizenhatsz iparművész szövetkezett e célból, akik saját készítésű diszeikkel egy-egy fenyőt is felöltöztetnek. egyéni elképzelésük szerint. vasárnap délután a látogatók a művészekkel együtt készíthetnek karácsonyfadiszket, közben a gyermekeket bábjáték szórakoztatja, megismerhetik a szép karácsonyi népszokásokat. /mti/

jgy/mi/kö ag hgy

14.03 031282 0862

--

sb0031 4 150 mtib1044

ülést tartott a szot elnöksége

1982. december 3. - a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége pénteken ülést tartott, amelyen áttekintette az 1982. évi népgazdasági terv végrehajtásának tapasztalatait, az 1983. évi terv főbb jellemzőit és a szakszervezetek feladatait. az elnökség úgy döntött, hogy a téma megtárgyalására 1982. december 10-re összehívja a szakszervezetek országos tanácsának ülését. /mti/

sl/mi/kö bam hgy

14.08 031282 0446

--

sb0032 4 150 mtib1045

veress péter hazaérkezett moszkvából

1982. december 3. - veress péter külkereskedelmi miniszter, a kgst külkereskedelmi állandó bizottságának november 30. és december 3. között megtartott ülésén résztvevő magyar delegáció vezetője pénteken hazaérkezett moszkvából. /mti/

pf/kö bam

14.08 031282 0299

--

sb0033 4 150 mtib1046

javuló belső ellenőrzés a termelőszövetkezetekben

1982. december 3. - hatékonyabb lett a megye termelőszövetkezeteiben a belső ellenőrzés, szilárdabb a fegyelem, eredményesebb a társadalmi tulajdon védelme - állapította meg pénteken agárdon tartott ülésén a fejér megyei termelőszövetkezetek szövetségének küldöttgyűlése. a hatvanegy szövetkezeti gazdaság tagságának képviselőtestületében tanácskozó küldöttek az önkormányzati alapon működő ellenőrző testületek munkáját értékelve általában is arra a következtetésre jutottak, hogy azok jól segítik a vezetőség munkáját, s nagy szerepük van a hiányosságok feltárásában,

T

megszüntetésében. ugyanakkor - a bizottságok munkájának további javításáért - a küldöttgyűlés néhány fogyatékosra is felhívta a figyelmet. megállapította, hogy az ellenőrző bizottságok összetétele nem követte a tsz-tagság „fiatalodásának” folyamatát. a termelőszövetkezetekben ugyanis már negyven év alatt van az átlagéletkor, az ellenőrző bizottsági tagok többsége pedig nyugdíjas, vagy a nyugdíjas korhoz közeledik. tapasztalatukra, higgadtságukra kétségtelenül nagy szükség van ebben a munkában, de az eredményesebb tevékenység érdekében a fiatalokat sem lehet nélkülözni. gondot okoz az is, hogy a bizottságok nem mindig végzik el a feltárt hiányosságok megszüntetésére hozott intézkedések számonkérését, s hiányos az ellenőrzések dokumentáltsága is. nem fordítanak kellő figyelmet a készletgazdálkodás és a költségfelhasználások vizsgálatára, s a társadalompolitikai feladatok megvalósításának ellenőrzésére.

a termelőszövetkezetek önkormányzatában fontos szerepet betöltő bizottságok munkájának további javítása érdekében a küldöttközgyűlés javasolta, hogy jövőre megyeszerte vizsgálják felül az ellenőrző testületek összetételét, s több fiatalat vonjanak be a munkába. célszerű lenne az is, ha a szövetkezetek vezetőségei és ellenőrző bizottságai együttes ülésen értékelnék az együttműködés eddigi eredményeit, s határoznák meg a feladatokat. /mti/

dáv/fné/kz/gw hgy

14.15 031282 2023

.-

sb0034 4 150 mtib1047

nyerges jános nyilatkozata a gatt-konferenciáról /1. rész/

1982. december 3. - genfben befejeződött az általános vám- és kereskedelmi egyezmény, a gatt szerződő feleinek ez évi miniszteri értekezlete. a világkereskedelmi konferencia eredményeiről, annak magyar vonatkozásairól nyerges jános, a magyar kormány nemzetközi gazdasági szervezetekhez kinevezett különmegbizottja nyilatkozott az mti munkatársának:

- a nemzetközi kereskedelemben sokasodó nehézségek leküzdése volt a mostani gatt miniszteri értekezlet legfontosabb témája. elsősorban a protekcionizmussal, a nemzetközi kereskedelmet akadályozó intézkedések megszüntetésével foglalkozott a részvevő 88 ország képviselője. a gatt, amely hivatott biztosítani a nemzetközi kereskedelemben a feltétel nélküli egyenlő elbánást, és a diszkriminációmentességet, hazánk számára azért is fontos, mert az

országok közötti munkamegosztásba mind fokozottabb mértékben kívánunk bekapcsolódni. számunkra hátrányos, hogy az elmúlt években egy sor nemzetgazdaságban piacvédelmi intézkedésekkel korlátozták az importot. ez a magyar ipari exportnak mintegy 60-65 százalékát érinti hátrányosan. szerződéses kötelezettségeik ellenére a közös piac országai még mindig hátrányosan megkülönböztető mennyiségi korlátozást alkalmaznak a magyar exporttal szemben. a helyzetet kődösítve azt állítják, hogy ezek a korlátozások közösségi hatáskörbe tartoznak, és a magyar felet brüsszelbe utasítják. a közös piac brüsszeli bizottságának a diszkriminációs mennyiségi korlátozások megszüntetésére semmiféle hatásköre nincs. egyetlen feladata, hogy füstfüggőnyt vonjon a kötelezettségeiket megsértő tagországok elé.

/folyt. köv./ pf/kö

14.18 031282 1686

.-

sb0035 4 150 mtib1048

nyerges jános nyilatkozata a gatt-konferenciáról /2. rész/

- az értekezleten a magyar küldöttség egész sor problémát vetett fel. ezek a kereskedő országok nagy többségének is gondot okoznak. magyarország így a tárgyalásokon nem volt egyedül, érdekeit az azonos érdekű országokkal együtt fellépve tudta képviselni. a miniszteri értekezlet eredményei azonban - és ezt meg kell mondanom - mégsem tekinthetők kielégítőnek. elsősorban azért nem, mert elvárható lett volna, hogy a tárgyalásokon más álláspontot alakítsanak ki éppen azok az országok, amelyek szerződéses kötelezettségeiknek rendre nem felelnek meg, csak szavakban és nem tettekben folytatnak szabad kereskedelmi politikát. nemcsak hogy nem változtattak magatartásukon, hanem még egy sor fenntartást is megfogalmaztak, amit az érintett országok - közöttük hazánk is - természetesen visszautasítottak. ilyen körülmények között azt kell mondanunk, hogy az értekezlet megnyugtató módon nem fejezett be, nem zárt le semmit. az ellentétek - úgy gondolom - továbbra is fennmaradtak. ám a lehetőségek szerintem továbbra is adottak arra, hogy legalább a későbbiekben megfelelő megoldást érjünk el. számos kérdésben a mostani értekezlet ugyanis valósággal kettéosztotta a tagországokat, és az ellentétek olyan mértékűnek bizonyultak, hogy a felvetett gondokat mindenképpen napirenden kell majd tartani és nyilvánvalóan a következő konferenciákon is téma lesz az önkényes rendszabályok felszámolásának igénye.



- ami a mi gondjainkat illeti, azt kell mondanom, hogy továbbra is érthetően élünk azzal a lehetőséggel, amelyet a gatt-nak biztosítani kellene és ragaszkodunk a szerződésben lefektetett jogaink érvényesítéséhez.

- a konferencia zárónyilatkozatát - amely a nemzetközi kereskedelem könnyítésének egyelőre csak általánosnak tűnő feladatait foglalta össze - azzal az elvárással fogadtuk csak el, hogy a velünk szemben alkalmazott diszkrimináció megszűnik és mindenki jóhiszeműen megtartja vállalt szerződéses kötelezettségeit. az ezzel szemben egyes országok részéről megfogalmazott fenntartásokat a magyar fél nem tekinti kötelező érvényűnek - fejezte be nyilatkozatát nyerges jános. /mti/

t pf/mm/kö bam hgy

14.20 031282 2194

..-

sb0036 4 160 mtib1049

verseghy emlékülés szolnokon

1982. december 3. - tudományos emlékülést rendezett pénteken szolnokon, az író szülővárosában verseghy ferenc születésének 225. évfordulója alkalmából a magyar irodalomtörténeti társaság, az mta irodalomtudományi intézete, a tit és a szolnok megyei könyvtár, irodalomkutatók, történészek és muzeológusok idézték, méltatták verseghy az esztéta, a nyelvtudós és a felvilágosult gondolkodó életét, munkásságát.

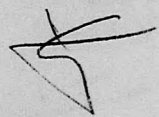
az évfordulóhoz és a tudományos emléküléshez kapcsolódva az író nevét viselő szolnok megyei könyvtár nyomtatásban közreadta verseghy kiadatlan írásainak első kötetét. a legújabb kutatások által feltárt írásokat az országos széchenyi könyvtár kéziratárában valamint az országos és az esztergomi primási levéltárban fellelhető kéziratokból gyűjtötték össze. a szélesebb olvasó közönség igényeihez igazodva a kötetet az olvasást megkönnyítő modern ortográfiával és modernizált szöveggel adták ki. a háromkötetesre tervezett kiadvány további két kötete a későbbiekben jelenik meg.

a tudományos emlékülés befejezéseként a résztvevők megkoszorúzták verseghy tiszaparti sétányon álló szobrát. /mti/

laz/kné/kz/gw hgy

14.26 031282 1181

..-



sb0037 4 130 mtib1050

fogadás a finn nemzeti ünnep alkalmából

1982. december 3. - a finn nemzeti ünnep alkalmából osmondott rezidenciáján, a finn köztársaság budapesti nagykövete pénteken fogadást elnöki tanács helyettes elnöke, faluvégi lajos miniszterelnök-helyettes, apró antal, az országgyűlés elnöke, horváth istván belügy-, schultheisz emil egészségügyi-, köpeczi béla művelődési miniszter, szarka károly külügyminiszter-helyettes, valamint politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életünk több más vezető személyisége. jelen volt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

di/er/kö ag hgy

14.41 031282 0690

..-

sb0038 4 180 mtib1052

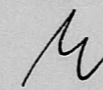
életmentők kitüntetése

1982. december 3. - három eszméletlen embert mentett ki szeptember huszonhetedikén a szénmonoxiddal telt borospincéből engert antal, lencse ferencné és sziller györgy töttösi lakos. e bátor tettükért a minisztertanács mind a hármójukat életmentő emlékéremmel tüntette ki. az emlékérmeket pénteken pecsett nyujtotta át horváth lajos, a baranya megyei tanács elnöke.

a forrásban levő must gázával telített töttösi pincében ifj. racskó lászló fedezte fel ájultan heverő édesapját, racskó lászlót és annak testvérét racskó mártont, s miután segítségért kiáltott, ő maga is lement, hogy kimentse a bajbajutottakat. a szénmonoxidtól azonban ő is eszméletét veszítette. a segélykérő kiáltásra hamarosan megérkeztek a szomszédos pincék gazdái, s kötelek segítségével felhúzták a pincéből a három embert. az életmentők kitüntetése után a megyei tanács elnöke okos viselkedéséért és bátorságáért dicséretben és jutalomban részesítette ifj. racskó lászló szakmunkástanulót, akinek segélykiáltásai megmentették családtagjai és a maga életét is. /mti/

kász/bné/kz/gw hgy

14.57 031282 1102



..-

sb0039 4 130 mtib1053

az országgyűlés kulturális bizottságának ülése /1. rész/

andai györgy, az mti parlamenti tudósítója jelenti:

1982. december 3. - ha minden területen, - így az oktatási, kulturális, művelődési szférában is - hatékonyabban gazdálkodunk, akkor segíthetjük népgazdaságunk fejlődését, ezáltal életszínvonalunk védelmét - mondotta egyebek között óvári miklós, az országgyűlés kulturális bizottságának elnöke a testület pénteken, a parlamentben tartott ülésén. a képviselők tanácskozásukon a művelődési ágazat, valamint annak intézményei jövő évi költségvetési tervéről tárgyaltak. óvári miklós bevezetőjében vázolta, milyen kül- és belgazdasági körülmények között vizsgálándók népgazdaságunk 1983-as tervének, költségvetésének jellemző adatai; majd korcsog andrás, művelődési minisztériumi államtitkár szövegezt arról: tulajdonképpen milyen irányelvek nyomán alakultak ki a tervszámok. elmondta: a költségvetési előirányzat inkább gazdasági helyzetünket tükrözi, mint a kulturális terület valamennyi és teljes igényét. mindebből az következik, hogy az e területre fordítható anyagiakkal az eddiginél is megfontoltabban kell gazdálkodni. kiemelt cél, hogy a költségvetési intézmények jövőre is megfeleljenek feladataiknak, az adott - általában az ideinél nem nagyobb - anyagi keretek között. sokaknak ez bizony gond - mondotta az államtitkár -, hiszen a kulturális területen dolgozók általában az extenzív fejlesztéshez „szoktak hozzá,,.

művelődéspolitikai céljaink változatlansága mellett jövőre is az alapellátást nyújtó intézmények megfelelő fejlesztése, az intézményhálózat működésének biztosítása a lényeges feladat. a költségvetés elsősorban az oktatás intézményhálózatának, körülményeinek fejlesztését teszi lehetővé. erre annál is inkább szükség van, mert a jövő tanévben tovább növekszik az általános iskolai tanulók száma, csakugy, mint az óvodásoké, vagy a középiskolásoké. jelentős lesz az általános iskolai tanterembővítés, ám éppen a megnövekedett korosztályok miatt csak kis mértékben csökken a váltakozó tanítás mértéke. tovább nő az óvodai helyek száma, s ez a tény, illetve az óvodáskorúak számának csökkenése lehetővé teszi, hogy mind több apróságot helyezzenek el a megfelelő gyermekintézménybe.

a beruházások közül elsősorban a már folyamatban lévőkre jut pénz a költségvetésből, így például a budavári palota helyreállítására, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem, az eötvös loránd tudományegyetem, illetve az operaház rekonstrukciójára.

/folyt. köv./ ag/mi/kö

15.20 031282 2518

--

sb0040 4 130 mtib1054

az országgyűlés kulturális bizottságának ülése /2. rész/ (Bp.)

a vitában elsőként felszólaló király istván a művelődési területeken dolgozók felelősségéről szövegezt. kötelességük, hogy a szocialista demokrácia kiteljesedésének jegyében, a demagógiával szembeszállva, mind szélesebb tömegekkel értesék meg országunk gazdasági helyzetének tendenciáit, alakulását. beszélt arról az ellentmondásról, amely nehezíti a tanügyi reform végrehajtását. míg ugyanis ez mind színvonalasabb oktatást követel és feltételez, a zsúfolt és kevés osztályterem, az ötnapos munkahéttől eredő feszítettebb munkatempó megvalósulását hátráltatja. gondjaink megoldásához - hangsúlyozta a képviselő - segítséget adhat a belső tartalékok feltárása, a társadalmi segítség fokozottabb igénybevétele, új művelődéspolitikai koncepciók kialakítása. a belső tartalékok között említette például, hogy a tankönyvek racionálisabb kialakításával és alkalmazásával sok, eddig még elpazarolt energia fordítható nemesebb és hasznosabb célokra. embertartalékokat is lehet találni - vélte király istván -, ha például a gyermekgondozási segélyre vonatkozó jogszabályokat úgy módosítanák, hogy a pedagógus kismamák esetleg a gyerekek ideje alatt bizonyos időtartamban dolgozhatnak. a társadalom szerepéről szólva kifejtette: el kell fogadnunk, hogy a kultúra áru is, hogy az arra fordított dotáció nem nő. ám midőn több hozzájárulást kívánunk társadalmunktól, nem szabad kiténnünk magunkat annak a veszélynek, hogy pénzükért igénytelen, művelődéspolitikai céljainknak, kivívott eredményeinknek nem megfelelő művészi produktumot kapjanak.

gárdai zoltánné /komárom megye/ több példát említett, hogyan lehetne a szigorított feltételek között is javítani helyzetüket néhány akut probléma feloldásával. ő is kitért a tankönyvek kérdésére, javasolva, hogy a szakközépiskolák alapszaktantárgyaihoz szükséges tankönyveket egységesítsék. szövegezte, hogy míg egyes szakközépiskolai osztályokba nincs elegendő jelentkező, addig az ország más részében ugyanilyen jellegű képzést kívánnának indítani, mert az éles területi határok, illetve presztizsok ezt indokolják.

/folyt. köv./ ag/mi/kö

15.24 031282 2152

--

bel

- 30 -

1982.12.03.

sb0041 4 130 mtib1055

az országgyűlés kulturális bizottságának ülése /3. rész/

iskolai gondokról szólott káli ferenc /fejér megye/ is, aki azt kérte: ne marasztalják el amiatt az oktatási intézményt, mert bizonyos - nem kellően átgondolt, vagy éppen helyi, perifériális - követelményeknek, éppen a megfelelő anyagiak hiányában, nem tud eleget tenni. példaként elmondotta, hogy egy vidéki iskola vajmi nehezen képes tanárait, tanulóit különböző, az ország másik végén megszervezett eseményekre utaztatni. ám ha ezt elmulasztja, olykor bizony elmarasztalásban részesül.

kállai lajos, pénzügyminiszter-helyettes elemezve a költségvetési terv néhány részletét, szólott arról, hogyan aktivizálhatók a helyi lehetőségek, milyen átcsoportosításokat hajthatnak végre a területi tanácsok.

korcsog andrás összefoglalója után a tanácskozás óvári miklós zárszavával ért véget. /mti/

ag/mi/kö -ár hgy

15.26 031282 0896

--

sb0042 4 130 mtib1056

az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportjának ülése

1982. december 3. - pénteken kecskeméten ülést tartott az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportja. a képviselők meghallgatták tohai lászlónak, a megyei tanács elnökhelyettesének tájékoztatóját az utóbbi két év fejlesztési terveinek a megye 1983. évi költségvetési és fejlesztési tervéről. mint a képviselőknek adott tájékoztató kiemelte, az utóbbi két évben, a mérsékelt lehetőségek ellenére a kiemelt célok megvalósultak. állami és magánerejből együttesen mintegy 8.000 lakás épült. a tervezettnél is 29 millió forinttal többet költöttek az egészségügyi hálózat fejlesztésére, és 172 új iskolai tantermet adtak át, 32-vel többet az előirányozottnál. a tanácsok jövő évi pénzgazdálkodása a kiemelt társadalmi programok végrehajtását szolgálják. továbbra is a legfontosabb fejlesztési célok közé tartozik a lakásépítés, a kielégítő telekellátás, s az ehhez kapcsolódó infrastruktúra bővítése. /mti/

megvalósulásáról, s megvitatták

15.28 031282 1043

--

bel

- 31 -

1982.12.03.

sb0043 1 130 mtib1057

dr. varga józsef temetése

1982. december 3. - dr. varga józsef, a minisztertanács titkársága elhunyt vezetőjének temetése december 7-én, kedden délután fél háromkor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

i tr/kö hgy

15.37 031282 0230

--

sb0044 4 130 mtib1059

magyar-bolgár ujságírói együttműködés

1982. december 3. - bolgár ujságíró küldöttség tartózkodott budapestén blagomir sirakov, a bolgár ujságíró szövetség titkárának vezetésével. a muosz vezetőivel megtárgyalta a magyar-bolgár ujságíró együttműködés tapasztalatait, és aláírták az 1983. évi kapcsolatokat szabályozó munkajegyzőkönyvet. a küldöttség pénteken elutazott budapestről. /mti/

15.49 031282 0398

--

sb0045 4 130 mtib1060

t ö r ö l v e !!!

h

sb0046 4 150 mtib1061

a közép-dunavidéki intéző bizottság elnökségi ülése - napirenden: a ráckevei üdülőterület fejlesztése

1982. december 3. - pénteken, a magyar tudományos akadémia vácrátóti botanikai kutató-intézetében megrendezett ülésén megvitatta a ráckevei üdülőterület fejlesztési programjavaslatát a közép-dunavidéki intéző bizottság elnöksége. a testület megállapította: a ráckeve környéki, a soroksári dunaág mentén fekvő üdülőterület szerepe jelentősen megnőtt az utóbbi esztendőkből. a hétvégi csúcsidőszakokban az itt pihenők száma eléri a 140 ezret. a vidék közkeletességét az is növeli, hogy a dunaág az ország egyik legrégebbi, gondosan kezelt és betelepített horgászvíze.

a ráckevei /soroksári/ duna üdülési és idegenforgalmi hasznosítására 1970-ben készült átfogó program. a végrehajtása során számos vízügyi, területrendezési, közlekedési és egyéb fejlesztés valósult meg - hangsúlyozták az elnökségi ülés résztvevői. kevés azonban a helyi feladatokat számbavevő és ütemező fejlesztési terv, mely reálisan számol rövid és hosszútávon egyaránt a több, mint egy évtized alatt megváltozott anyagi lehetőségekkel. a ráckevei üdülőterületnek ugyanakkor fontos a szerepe a balaton, a velencei-tó zsúfoltságának enyhítésében, s egyre több fővárosi keres kikapcsolódást e vidéken.

a hosszútávu fejlesztési programjavaslat - a többi között - a feladatok közé sorolja a csepel-szigeti gerincút kiépítését, a csepeli gyorsvasút továbbépítését, a megfelelő autóbushálózat létrehozását, csaknem 4000 új gépkocsiparkolóhely kialakítását csakugy, mint a vízminőség romlásának megakadályozását, a csatornahálózat és a szennyvittisztító-kapacitás bővítését. jelentős fejlesztésre szorul a kereskedelmi és vendéglátóipari ellátás is.

a közép-dunavidéki intéző bizottság elnökségi ülése ugy foglalt állást: számottevő, érezhető fejlődést csak akkor érhetnek el, ha a programjavaslaton kívül elkészülnek a konkrét - rövid és hosszú távu - fejlesztési, intézkedési tervek, melyek következetesen számolnak a jelenlegi és az elkövetkező időszak anyagi lehetőségeivel. /mti/

vir/mmé/kz/gw hgy

15.57 031282 2102

--

sb0047 1 150 mtib1062 /embargó 21 óráig/

az országos anyag- és árhivatal közleménye

1982. december 3. - az egyes motorbenzin-fajták fogyasztói ára 1982. december 4-től literenként egységesen 3,20 forinttal - átlagosan 20 százalékkal-emelkedik. ennek megfelelően az új fogyasztói árak: a 86-os oktánszámú normálbenziné 18,50, a 92-es oktánszámú szuperbenziné 20.-, a 98-as oktánszámú extra benziné 21,50 forint literenként. /mti/

15.57 031282 0399

--

sb0048 4 130 mtib1065

kitüntetés

1982. december 3. - az elnöki tanács papp endrét, a belvárosi vendéglátó vállalat üzemeltetőjét a vendéglátó szakmában eltöltött több évtizedes, kiemelkedő munkásságának elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesítette. a kitüntetést juhár zoltán miniszter pénteken adta át. /mti/

ka/bam/mz hgy

16.02 031282 0387

--

sb0049 4 130 mtib1066

sütő gyula nyilatkozata /1./

1982. december 3. - afrikai körútja során a hazafias népfrent, a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács küldöttsége látogatást tett és tárgyalásokat folytatott angolában, mozambikban, etiópiában és a jemeni népi demokratikus köztársaságban. a delegáció tapasztalatait a hazaérkezés után sütő gyula, a magyar szolidaritási bizottság titkára, a hnf országos tanácsa nemzetközi osztályának vezetője az alábbiakban összegezte az mti tudósítójának:

M

1982.12.03.

- az utunkon szerzett személyes tapasztalatok, benyomások és a tárgyalások mehangzottak arról győztek meg bennünket, hogy angola, mozambik, etiópia és a jemeni népi demokratikus köztársaság népei rendkívül nehéz körülmények között is következetesen, elszántan és eredményesen dolgoznak pártjaik vezetésével hazájuk békés fejlődéséért és társadalmi haladásáért. aggodalommal tölt el bennünket afrika déli részének egyre feszültebbé váló helyzete, amit az okoz, hogy a dél-afrikai rezsím tovább fokozza összehangolt támadásait a szomszédos frontországok ellen. elsősorban a fajüldöző rezsímet következetesen elítélő, a dél-afrikai és namíbiai felszabadítási mozgalmakat aktívan támogató angola és mozambik ellen irányulnak e támadások. a dél-afrikai köztársaságban erősödik a fekete többségi lakosságnak az afrikai nemzeti kongresszus vezette politikai és fegyveres harca, namíbiában pedig a swapo vezetésével elszántan küzd a nép a függetlenségért. ilyen helyzetben a dél-afrikai köztársaság vezetői mindent megtesznek, hogy aláássák angolában és mozambikban a társadalmi haladást és a békés építőmunkát, azt remélve, hogy ezzel halálos csapást mérhetnek a dél-afrikai és namíbiai felszabadítási mozgalmakra, s hogy saját számukra kedvező változásokat idézhetnek elő e két frontországban. e törekvésükben erőteljes támogatást kapnak az amerikai egyesült államok kormányától és a nemzetközi reakció erőitől. tapasztalatainkkal alátámasztott meggyőződésünk azonban, hogy e törekvések - bár sok áldozatot, tragédiákat idéznek elő -, nem vezethetnek az imperialisták által kívánt sikerhez.

- mozambiki tárgyalásainkon partnereink elmondták, hogy a dél-afrikai köztársaság ellenforradalmár bandákat szervez a portugál hadsereg volt katonáiból és olyan személyekből, akik mozambik függetlenné válása után elmenekültek az országból.

/folyt.köv./ -ig  
16.07 031282 2361

-.-

1982.12.03.

sb0050 4 130 mtib1067

sütő gyula nyilatkozata /2.rész/

dél-afrikai bázisokon kapnak különleges kiképzést ezek a banditák, s aztán kisebb csoportokban átadják őket mozambiki területekre, ahol az a feladatuk, hogy rettegésben tartásuk a lakosságot, ellenséges propagandát fejtsenek ki, és elpusztítsanak gazdasági objektumokat. a belső reakció támogatásával egyidejűleg a dél-afrikai fegyveres erők is rendszeresen megsértik a mozambiki államhatárokat, és fegyveres provokációkat hajtanak végre.

- a magyar szolidaritási bizottság részéről mozambikban együttműködési megállapodást írtunk alá ottani partnereinkkel, s meggyőződésünk, hogy a magyar közvélemény a béke megvédése iránti óhajának és a társadalmi haladás melletti elkötelezettségének megfelelően, határozottan elítéli a dél-afrikai köztársaság kormányának agressziós politikáját, fegyveres erőinek akcióit, követeli azok haladéktalan beszüntetését, s a mozambiki népi köztársaság szuverenitásának tiszteletben tartását. küldöttségünk tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a meglátogatott országok népei hősi küzdelmükkel részváltak a világ haladó erőinek szolidaritására, békés építő munkájuk támogatására - zárta nyilatkozatát sütő gyula. /mti/

t of/mm/bc/ig hgy

16.12 031282 1224

-.-

sb0051 4 130 mtib2032

székfoglaló előadás

1982. december 3. - kovács ferenc, az mta rendes tagja, az állathigiénia szerepe az állati eredetű élelmiszerek termelésében,, címmel székfoglaló előadást tartott pénteken az akadémia székházában. /mti/

gg/ig -ár hgy

16.15 031282 0257

-.-

sb0052 4 150 mtib2034

## országos minőségügyi konferencia /1. rész/

1982. december 3. - a mtesz központi szabványosítási és minőségügyi bizottsága pénteken, a hilton szállodában rendezte meg a iii. országos minőségügyi konferenciát, amelyen csaknem ezer vállalati vezető vett részt. azt vizsgálták, hogy mit tehetnek a vezetők a minőség javulásáért.

drecin józsef művelődési miniszterhelyettes, a szervezési és vezetési tudományos társaság elnöke bevezető előadásában elmondotta, hogy a vállalatvezetés és a tudományos kutatás területén is egyre inkább előtérbe kerül a minőség kérdése. ennek egyik oka a takarékoság fogalmának átértékelődése. ma már nem időszerű az a több évtizedig élő szemlélet, hogy nem érdemes tartós terméket gyártani, ugyanis elavul. a piacon ismét csak a tartós, megbízható, jó minőségű cikkek versenyképesek. ezek előállítását megköveteli a vállalatvezetéstől, hogy az üzletpolitika kialakításakor a minőség javítására a korábbinál nagyobb hangsúlyt helyezzenek. ennek nagyon lényeges eleme az ellenőrzés korszerűsítése. bebizonyosodott ugyanis, hogy a hagyományos vállalati mérő ma már nem tölti be megfelelően szerepét. a termékek minőségének ellenőrzésére olyan szervezet alkalmas, amely a gyártmány- és technológiafejlesztés szerves részeként működik, s már a tervezéskor ellenőrzi és befolyásolja a majdani termék minőségét. az ilyen újfajta szervezet létrehozása a minőség szabályozási rendszer keretében a vállalatvezetés feladata.

beck tamás, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, a lenfonó és szövőipari vállalat vezérigazgatója előadásában rámutatott arra, hogy a minőség javítását szolgáló vezetői feladatok tételes meghatározására nincs mód, de talán szükség sem. fontosnak tartja viszont, hogy a vállalatok irányítói tisztában legyenek a minőség fogalmával, mérési, értékelési módszereivel, annak érdekében, hogy a gazdálkodás intenzív fejlődési szakaszában az ezekhez kapcsolódó gyakorlati teendőket szélesebb áttekintéssel láthassák el. elmondotta, hogy a rossz minőségű eredő veszteségek nagysága átlagosan évi 2 milliárd forint, s ennek csaknem 95 százaléka az iparvállalatokat terheli. amíg a hazai és a külföldi piacok kézségesen megvásárolták a magyar ipar termékeit, a vezetőknek nem okozott gondot a minőség okozta veszteség. ma már azonban a vállalatok számára létkérdés a minőség javítása. /folyt. köv./ kö

16.21 031282 2353

-.-

sb0053 4 130 mtib2035

befejeződött a rendőrségi vizsgálat a székesfehérvári tömegszerencsétlenség ügyében

1982. december 3. - a székesfehérvári városi és járási rendőrkapitányságon befejeződött a vizsgálat a szeptember 9-én, székesfehérvár belterületén, a szárazréti fénysorompóval biztosított közút-vasút szintbeni kereszteződésben történt közúti tömegszerencsétlenség ügyében. a körültekintő nyomozás során megállapították, hogy a tizenhat ember - köztük nyolc gyermek - halálát okozó tömegszerencsétlenségért nyakas józsef, 57 éves székesfehérvári lakos, a volán 14-számú vállalat gépkocsiveetője a felelős, de a baleset bekövetkezése előtti percekben az átjárót biztosító fénysorompó sem működött. az ügyet a rendőrség átadta az ügyészségnek.

mint ismeretes, szeptember 9-én, székesfehérváron, a szárazréti vasúti átjáróban egy nemzetközi gyorsvonat belerohant a volán 14 számú vállalat 37 jelzésű, helyi járatu autóbuszába. a rendőrségi nyomozás szerint a balesetet az okozta, hogy a gépkocsiveető bár észlelte a fénysorompó hibáját, s a vonat közeledését, ráhajtott a sínekre. az átjáró felé csaknem száz kilométeres sebességgel robogó gyorsvonat mozdonyvezetője az autóbust látva behuzta a gyorsféket, az összeütközést azonban már így sem tudta elkerülni. /mti/

dáv/fné/kz/ig hgy

16.25 031282 1292

-.-

sb0054 1 160 mtib2036

házy erzsébet bucsuztatása és temetése /1. rész/

1982. december 3. - pénteken az erkel színház előcsarnokában hozzátartozói, pályatársai, barátai és tisztelői vettek végső bucsut házy erzsébet kossuth-díjas kiváló művésztől, a magyar állami operaház magánénekesétől. a gyászünnepségen elsőként puccini manon lescaut című operájának negyedik felvonásából az előzene csendült fel az operaház zenekarának előadásában, kórodi andrás vezényletével. a ravatalnál házy erzsébet művészi és emberi alakját elsőként mihály andrás kossuth-díjas zeneszerző, az operaház igazgatója idézte fel, aki a művelődési minisztérium és az operaház nevében egyebek közt a következőket mondotta:

M

- virág volt házy erzsébet, a színpad virága, álom-leány, álom-asszony, gyengédségből, vonzásból és elhervadásra-ítéltségből szótt. primadonna. a szó szerepkört jelent, hivatást, adottságot, tehetséget és erőt, képességet arra, hogy a közönséggel elfogadtassa magát. neki minden megadatott ehhez, ha megszólalt, ha énekelni kezdett, szépsége és alakító-készsége új dimenziókat nyert. gyönyörű, gazdag, nagy vívőerejű hangja, természetes csiszolt zeneisége olyan elbűvölő zenei vonással tetézte színpadi sugárzását, amelyent csak ritkán vallhat magának énekes színész.

- operaházi működése során csaknem valamennyi jelentős szoprán operafőszerepet megkapta és sikerre vitte. alakításai közül emeljük ki a forró színházi estek sorából nagyszerű manon Lescaut-ját, mimijét, tatjánáját, cherubinját, pamináját, és sorolhatnám tovább. ritka érzéke volt a xx. századi, kissé fanyarabb ízű személyiségek és zenék megformálásához - mondotta, s emlékeztetett arra a gondosságra, komolyságra és szeretetre, amellyel e kiemelkedő művész a mai magyar zeneszerzők operaházi bemutatónak sikerre viteléből részt vállalt.

a magyar zeneművészek szövetségének elnöksége, tagsága, a zeneművész társadalom nevében görgei györgy karnagy bucsuzott, hangsúlyozva, hogy házy erzsébet fiatalon, ragyogó szépségű színáprdi jelenségként, kitűnő hangú adottságokkal, nagy biztonságu muzikalitással megáldottan kezdte operai pályafutását, és több évtized alatt elénekelte az opera-irodalom sok-sok nagy szerepét. jelenformáló, stilusteremtő készsége rendkívül széles skálán mozgott. a kollégák és a barátok nevében bende zsolt szólt a gyászszertartáson, kiemelve, hogy házy erzsébet számára a színház közössége, ez a család volt élete központja. az operaház zenekara nevében lakatos gábor csellóművész, a táncosok képviselőjében seregi lászló balettigazgató, az énekkar részéről erdei gyula, a műszaki dolgozók nevében pedig borsa miklós műszaki vezető mondott bucsuszavakat. /folyt.köv./ mz

16.26 031282 2662

--

sb0055 4 160 mtib2037

gy.szabó béla kiállítása tatabányán

1982. december 3. - gy.szabó béla fametszeteiből nyitottak pénteken kiállítást a tatabányai kernstok-teremben. a romániában élő 77 éves mester az elmúlt években a magyar népköztársaságnak ajándékozta 366 alkotását. ezekből válogatta a magyar nemzeti galéria és a petőfi irodalmi muzeum a tatabányán bemutatott kiállítás anyagát. az „ember és természet”, címmel rendezett tárlaton a művész 31 nagyméretű fametszete látható. /mti/

ráb/wné/st/ig hgy

16.30 031282 0502

--

sb0056 1 160 mtib2038

házy erzsébet bucsuztatása és temetése /2. rész/

a gyászszertartás végén az operaház férfikara és zenekara kórodi andrás vezényletével mozart varázsfuvolájából adott elő egy részletet.

házy erzsébetet délután a farkasréti temetőben gyászolók sokasága kísérte utolsó útjára. a sirnál szokolay sándor kossuth-dijas zeneszerző a magyar kodály társaság és azon kortárs magyar komponisták nevében bucsuzott, akiknek műveiben házy erzsébet oly maradandót alkotott. a művésznő sirját elborították az emlékezés és a kegyelet virágai. /mti/

da/mmé/-ár/mz hgy

16.31 031282 0571

--

1982.12.03.

sb0057 4 130 mtib2039

várkonyi péter fogadta david khenint

1982. december 3. - várkonyi péter, az mszmp központi bizottságának titkára pénteken fogadta david khenint, az izraeli kommunista párt politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát, aki az mszmp kb meghívására tartózkodik hazánkban.

a szivélyes, elvtársi légkörű találkozón tájékoztatták egymást pártjaik hazai és nemzetközi tevékenységéről, véleményt cseréltek a pártközi kapcsolatokról, az időszerű nemzetközi kérdésekről, különös tekintettel a közel-keleti térség legutóbbi eseményeire. hangsúlyozták: a válság igazságos rendezéséhez elengedhetetlen az izraeli hadsereg kivonása valamennyi megszállt arab területről, a palesztin nép önálló államalapítási jogának tiszteletben tartása és a térség minden országa biztonságos és független létének garantálása. /mti/

tr/-ár/mz hgy

16.34 031282 0857

--

sb0058 4 160 mtib2040

tévélánc a pedagógusképzésben

1982. december 3. - pénteken üzembehelyezték a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola központi épülete és gyakorló iskolája között felszerelt zártrendszerű tévéláncot. az ilyen módon megteremtett hang- és képkapcsolat lehetővé teszi, hogy a központi épületben tartózkodó főiskolások megfigyelhessék a gyakorló iskola két tantermében berendezett stúdióban történeteket. ha később, a módszertani feldolgozás és értékelés során szükség van rá, a berendezéshez tartozó képmagnóval újra leforgathatják a látottakat. /mti/

kal/ummé/kz/ig hgy

16.35 031282 0593

--

1982.12.03.

sb0059 4 150 mtib2042

hild jános emlékérmek a városfejlesztésért - urbanisztikai arcképcsarnok

1982. december 3. - a városfejlesztésben is előtérbe kerültek a minőségi követelmények, az emberibb léptékű környezetformálás igényei - hangsúlyozta szabó jános akadémikus, építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár, a magyar urbanisztikai társaság elnöke pénteken a társaság vezetőségének ünnepi ülésén. a minisztérium ezért szorgalmazza - folytatta - a nyílt várospolitikát, amely szerint a lakosság bevonásával, széleskörű társadalmi vitában a szakemberekkel közösen érlelik meg a fejlesztési elképzeléseket. ezt az utat járják a társaság idején hild jános emlékérmével elismert szakemberek is.

az ülésen szabó jános átadta az emlékérmeket annak a két építésznek, aki személyes munkájával érdemelte ki ezt az elismerést. így brenner jános építészmérnöknek, a városépítésben kifejtett több évtizedes elméleti, oktatási és tervezői munkásságát, fazekas péter vas megyei főépítésznek pedig kimagasló városrendezői és építésztervező tevékenységét és a főépítész munkáinak példamutató ellátását ismertette el a társaság elnöksége az emlékérmek odaítélésével.

az ünnepi ülésen megemlékeztek dr. harrer ferenc egyetemi tanárról, az mta településtudományi bizottságának volt elnökéről, a társaság alapító tagjáról. felavatták portréját - unokája, zalai györgyné ajándékát -, amelyet a társaság székházának nagytermében helyeztek el. ezzel megnyitották a magyar településügy nagy elődeinek urbanisztikai arcképcsarnokát, amelyet folyamatosan újabb portrékkal bővítenek.

a társaság elnöksége a harmonikus városfejlesztés eredményeinek elismeréséül hild jános emlékérmeket adományozott kazincbarcikának és sárvárnak. az érmeiket a következő hetekben ünnepi tanácsülésen adják át. /mti/

sb/gg/bam/mz ie

16.38 031282 1802

M

--

sb0060 4 130 mtib2043

## a tanácsi koordinációs bizottság ülése

1982. december 3. - a tanácsi koordinációs bizottság papp lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével pénteken az országházban ülést tartott. a bizottság mondok páll megyei tanácselnök előterjesztésében megvitatta a pest megyei tanács végrehajtó bizottságának tevékenységéről szóló beszámolót. az ülésen részt vett és felszólalt cservenka ferencné, az mszmp pest megyei bizottságának első titkára. ezt követően varga miklósnak, az országos vizügyi hivatal elnökhelyettesének előterjesztésében a vizgazdálkodási feladatok tanácsi végrehajtásáról szóló jelentést vitatta meg a bizottság. /mti/

k/bc/mz hgy

16.45 031282 0694

--

sb0061 4 150 mtib2045

## agrárgazdasági tájértekezletek

1982. december 3. - pénteken folytatódott az agrárgazdasági tájértekezletek sorozata. debrecenben borsod-abauj-zeplén, hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megye, szekszárdon baranya, somogy és tolna megye mezőgazdaságának és élelmiszeriparának vezető szakemberei hallgatták meg a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium vezetőinek tájékoztatóját az agrárgazdaság idei eredményeiről és a jövő évi feladatokról.

a debreceni tanácskozáson dr. papócsi lászló miniszterhelyettes elismeréssel szólt arról, hogy a tájegység mezőgazdasági üzemei ebben az évben jelentős eredményeket értek el, különösen a buza- és a kukoricatermesztés terén. a hajduságban dinamikusan fejlődött a sertés- és a baromfiállomány, amelynek csaknem felét a nagyüzemek által sokoldalúan támogatott háztáji gazdaságokban tartják. borsodban igen jó szőlőtermést takarítottak be, s a kiváló alapanyag birtokában most az a fő feladat, hogy ebből minél több, a külföldi piacokon magasabb áron értékesíthető minőségi bort készítsenek. a miniszterhelyettes felhívta a figyelmet arra, hogy egyes nagy területet elfoglaló speciális mezőgazdasági kulturáknál, így például a nyírségben az alma telepítésénél, illetve termelésénél a jövőben jobban figyelembe kell venni a világpiaci kereslet ingadozásait.

a szekszárdi tájértekezlet előadója, dr. kovács imre miniszterhelyettes a tájegység idei eredményeiről szólva kiemelte, hogy a buzaatermesztésben baranya, a kukoricatermesztésben tolna lett az első a megyék rangsorában. méltatta a bolyi mezőgazdasági kombinát és a böhönyei állami gazdaság sikeres erőfeszítéseit a takarékosabb energiagazdálkodás érdekében. ezekben az üzemekben az olajtűzelésű kazánokat úgy alakították át, hogy azokat kukoricacsutkával, illetve fanyesedékekkel és szalmával fűthetik. a gazdaságok mind szélesebb körben alkalmazzák a szemeskukorica nedves tárolásának különböző módszereit is. a jövő év még szigorúbbnak ígérkező gazdálkodási körülményei között különösen fontos lesz a követő fő példák és kezdeményezések elterjesztése - hangsúlyozta előadásában a miniszterhelyettes. /mti/

szü-blb-st/mné/ig ie

16.54 031282 2152

--

sb0062 4 160 mtib2049

## gertler endre mesterkurzusa

1982. december 3. - gertler endre, a brüsszelben élő világhírű magyar szárnyasú hegedűművész, bartók béla egykori kamarapartnere, a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán pénteken kezdte meg mesterkurzusát, amelyen a főiskola hallgatói, valamint fiatal hegedűművészek vesznek részt. a kurzus végeztével, december 15-én este a főiskola kistermében záróhangversenyen mutatkoznak be a hallgatók. /mti/

gg/dá/-ár/mz ie

17.22 031282 0461

A

--

bel

- 44 -

1982.12.03.

sb0063 4 130 mtib2050 /embargó: 18 óráig!/  
bolgár pártmunkás-küldöttség látogatása

1982. december 3. - az mszmp központi bizottságának meghívására november 29. és december 3. között látogatást tett hazánkban a bolgár kommunista párt központi bizottságának pártmunkás-küldöttsége, élén mavrudí mavrudievvel, a központi bizottság osztályvezető-helyettesével.

a delegációt, amely a pártépítő munka tapasztalataival ismerkedett, fogadta németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. /mti/

mm/ag/mz ie

17.28 031282 0516

--

sb0064 1 130 mtib2051 /embargó: 18 óráig!/  
megbízólevél-átadás

1982. december 3. - losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke pénteken fogadta willy l. e. tilemans rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a belga királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt szarka károly külügyminiszter-helyettes. /mti/

k/tr/bc/ig ie

17.33 031282 0374

--

bel

- 45 -

1982.12.03.

sb0065 4 150 mtib2052

magyar-szovjet belkereskedelmi tárgyalások

1982. december 3. - andrikó miklós belkereskedelmi államtitkár vezetésével pénteken hazaérkezett moszkvából az a küldöttség, amely a jövő évi magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseréről és műszaki-tudományos együttműködésről tárgyalt. a magyar, és a szurema szurahanov szovjet kereskedelmi miniszterhelyettes által vezetett küldöttség megállapította, hogy a két ország közötti belkereskedelmi választékcseré-forgalom az elmúlt öt évben megduplázódott, s az idén megközelíti a 2 milliárd forintot. 1983-ra a forgalom további bővítését tüzték ki célul. az együttműködés keretében hordozható televíziók, kerékpárok, hűtőszekrények, órák, játékok, pezsgő, fagyasztott hal, érkezik a szovjetunióból. a szovjet üzletek választékát magyar kozmetikai cikkek, butorok, világítótestek, műbőr konfekcióárúk, bőrdíszmü, tojás és baromfi, sporteszközök, szeszesitalok, filctollak szélesítik.

megvitatták a két ország közötti áruházi és határmenti árucseré-kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit is. a jövő évben újabb két magyar-szovjet áruházi páros kapcsolódik be az áruházi cserébe. jövőre újabb két szovjet köztársaság - a gruz és az örmény szszk - termékei kerülnek a két ország közti fogyasztási cikkek választékcseréjébe.

/mti/

mg/pá/sl/mz ie

17.33 031282 1317

--

sb0066 4 130 mtib2053

országos minőségügyi .../2.rész/

a konferencia ajánlásokat fogadott el, amelyekben a politikai és társadalmi szervezeteknek, valamint az állami irányításnak egyebek közt azt javasolja, hogy az eddigiénél szélesebb hatáskörrel ruházzák fel a vállalati vezetőket a minőségre vonatkozó döntések meghozatalában és végrehajtásában, s az ehhez kapcsolódó differenciált érdekeltség megteremtésében. a vállalatvezetés feladatává kell tenni a minőségfejlesztési célok egyértelmű kitűzését, s a megvalósítás feltételeinek megteremtését. ehhez az szükséges, hogy a vállalati vezetők megbízható és gyors információkhoz jussanak, s használják fel a külföldön kialakult és bevált módszereket és tapasztalatokat

A

bel

- 46 -

1982.12.03.

is. javasolták továbbá, hogy a középiskolákban és egyetemeken valamennyi szaktárgy keretében oktassák a minőség színvonalának emelésével kapcsolatos ismereteket. a felügyeleti szervek pedig a vállalati vezetők munkájának értékelésekor jobban vegyék figyelembe a minőség alakulását, s a vállalati felügyelő bizottságok folyamatosan elemezzék és értékeljék a vállalat minőségszabályozási rendszerét. /mti/

mg/mi/ig hgy

17.39 031282 1127

--

sb0067 1 130 mtib2054 /embargó: 18 óráig!/  
üdvözlő távirat

1982. december 3. - Lázár György, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte amintore fanfanit, az olasz köztársaság miniszterelnökévé történt kinevezése alkalmából. /mti/

e/tr/bc/ig ie

17.41 031282 0223

--

sb0068 4 150 mtib2055

a volántourist jövő évi tervei

1982. december 3. - a volán tourist jövő évi terveiről tájékoztatták pénteken az újságírókat a vállalat vezetői.

elmondták, hogy csaknem 30 országba 200-féle utiprogramot szerveznek 1983-ban. felhívták a figyelmet arra, hogy jelentősen bővülnek a téli és az előszezoni üdülőprogramok főleg Bulgáriában, a Szovjetunióban és Jugoszláviában. szélesedik jövőre a téli síprogramok ajánlata is, a többi között Csehszlovákiába, Lengyelországba szerveznek síturákat, szakképzett oktatók vezetésével. a nyári tengerparti üdülések közül választékát tekintve kiemelkedik a bulgáriai kínálat. 1983 májusa és októbere között naponta ezren pihenhetnek a volántourist segítségével a bolgár tengerparton. külföldi társkereső turákat is szerveznek egyedülálló részére.

M

- 47 -

1982.12.03.

bel

elmondták, hogy a magántaxik megjelenése nem okozott különösebb gondot a volántaxi számára, sőt emelkedtek a gépkocsivezetők teljesítményei. a vállalat megállapodott a kiosz-szal, hogy a diszpécserközpontba beérkező, de kocsi hiányában nem teljesíthető fuvarokat átadják a magánfuvarozóknak. a kapcsolat további javítása érdekében különböző módon segítik a magántaxisokat, így például cb-rádiót szerelnek be kocsijukba, s vállalják a különböző műszaki hibák kijavítását. a vállalat „rent a car”, vagyis a xx-es kocsi szolgálata továbbra is alkalmazza a jól bevált hétféle díjszabást, melynek lényege, hogy a bérlő a megtett kilométertől függetlenül fix összeget fizet a bérletért. jövőre bővül a lakókocsibérleti lehetőség, s új szolgáltatásként mód nyílik utánfutók kölcsönzésére is. a műszaki szolgálat egyik új kezdeményezése: vállalja a gépkocsik időszakos műszaki vizsgára történő felkészítését és vizsgáztatását. az urh szervizben elvégzik a cb-rádiók beszerelését és segítik a gépkocsivezetőket autójuk téli felkészítésében. /mti/

bi/gg/sl/mz ie

17.42 031282 1869

--

sb0069 4 150 mtib2056

a nyomda-, a papir- és a butoripar vezetőinek értekezlete /1.rész/

1982. december 3. - a nyomda-, a papir- és a butoripar 30 vállalatának vezetői tanácskoztak pénteken a papiripari vállalatnál az idei várható eredményekről, a gazdálkodás tapasztalatairól és a jövő évi feladatokról.

szabó Imre ipari miniszterhelyettes megállapította: az év eddig eltelt időszakában a papir- és a nyomdaipar a tavalyinál 2-4 százalékkal nagyobb mennyiségű árut termelt. a butoripar termelése viszont nem éri el a tavalyit, a konyhaszekrények kivételével lényegében minden termékfajtából kevesebbet állítottak elő. ennek oka alapvetően a külpiazi kereslet csökkenése. a nehezebb eladási feltételek következtében a butoripari vállalatok nem rubel elszámolású exportja is elmarad a várakozástól. a papiripari vállalat exportja a még hátralévő szállításokkal együtt várhatóan eléri a tervezettet, a nyomdaipar pedig - bár termelésének csak kis része kerül a nem rubel elszámolású piacokra - az idén 4 százalékkal növeli exportját.

M

jó ütemben halad a vi. ötéves terv legnagyobb könnyűipari beruházása, a szolnoki papírgyár rekonstrukciója. kisebb mértékű beruházásokat más vállalatok is megvalósítottak, ezek várhatóan elősegítik az eredmények jövő évi javítását.

a feladat változatlanul az export megtartása és növelése, valamint a hazai igények kielégítése. ehhez elsősorban hatásosabb piaci munkára van szükség. a nyomdaipar exportjának további növelését elősegítheti, ha az ipar szorosabb kapcsolatot alakít ki a kultúra külkereskedelmi vállalatával. a papíripar versenyképességének növeléséhez elsősorban a termelési költségek csökkentése szükséges. a butoripar számára az export növelésének szinte egyetlen járható útja, ha a kínálatban nagyobb arányban szerepelnek az egyedi, vagy kisszériás, kisipari jellegű termékek.

a vállalati vezetők hozzászólásai mindenekelőtt azt tükrözték, hogy kritikusan elemzik helyzetüket, s ennek alapján igyekeznek alkalmazkodni a szigorúbb belső és külső feltételekhez. beszámoltak egyebek közt arról, hogy több vállalat közösen keresi az export növelésének lehetőségét; társulásokat, közös érdekeltségen alapuló új együttműködési formákat alakítanak ki.

/folyt. köv./ -ig

17.47 031282 2232

--

sb0070 4 150 mtib2057

a nyomda-, a papír.../2. rész/

hangsúlyozták, hogy ma már egyre nagyobb erőfeszítéseket követel az exportpiacok megtartása is. az erre való törekvést azonban a szabályozók nem ösztönzik kellően. a nyomda- és a papíripar vezetői rámutattak arra, hogy az iparág tevékenységének jelentős része az ipar más vállalatainak kiszolgálására hivatott, érdekeik azonban az export növelésében és az import megtakarításában nem azonosak. az ösztönzés előnyeit ugyanis elsősorban a készterméket előállító, exportáló vállalatok élvezik. felvetették, hogy a nyomdaipar tőkés importból származó alap- és segédanyagainak - például az ofszet nyomólemezeknek - hazai gyártmányokkal való helyettesítése nem halad a kellő ütemben. mindhárom ágazat vezetői szükségesnek tartják a piaci információk gyorsabb cseréjét. /mti/

os/pá/sl/ig ie

17.50 031282 0833

*M*

sb0071 4 130 mtib2058

átadták a munkásörség országos parancsnokának nívódíjait

1982. december 3. - pénteken adták át első ízben a munkásörség országos parancsnoka által alapított alkotói nívódíjat, amelyet az idén buzáné fábré éva, menczel jános és vértessy sándor, a magyar televízió szerkesztői, valamint sztankay józsef, a népszava főmunkatársa nyert el. a sajtónap alkalmából tartott ünnepségen hét újságíró a haza szolgálatáért érdemrend kitüntetést kapta meg. az elismeréseket gáti józsef, a munkásörség országos parancsnokának helyettese adta át. /mti/

ka/ag/mz ie

17.55 031282 0568

--

sb0072 4 130 mtib2060 /embargó: 19 óráig/

a finn centrumpárt küldöttségének látogatása

1982. december 3. - az mszmp központi bizottságának meghívására december 1 és 3. között látogatást tett hazánkban a finn centrumpárt küldöttsége: paavo va:yrynen elnök, erja tikka nemzetközi titkár és seppo saarlund főszerkesztő.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára megbeszélést folytatott a paavo va:yrynen vezette küldöttséggel. a finn delegációval tárgyalta várkonyi péter, a központi bizottság titkára, valamint szürös mátyás, a központi bizottság tagja, a külügyi osztály vezetője és horn gyula osztályvezető-helyettes.

a szívélyes légkörű megbeszéléseken véleményt cseréltek a nemzetközi helyzetről, mindenekelőtt az európai béke és biztonság megőrzésének időszerű kérdéseiről, valamint a magyar- finn, közöttük az mszmp és a centrumpárt közötti kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről.

a centrumpárt küldöttségével megbeszélést folytatott pozsgay imre, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára és puja frigyos külügyminiszter is.

a delegáció pénteken elutazott budapestről. a centrumpárt képviselőit szürös mátyás bucsuztatta a ferihegyi repülőtéren. /mti/

t kj/mm/ag/mz ie

18.08 031282 1197

*M*

--

sb0073 4 160 mtib2061

bemutató a budapesti gyermekszínház studiószipadán

1982. december 3. - pénteken mutatták be a budapesti gyermekszínház studiószipadán az édes anya című drámát, amelyet kosztolányi dezső azonos című regénye alapján korcsmáros györgy írt, s egyúttal ő az előadás rendezője. a díszletet csanádi judit, a jelmezeket borsi zsuzsa tervezte, mindketten vendégként. a címszerepet maday emőke keltette életre, a további főszerepekben peczky endrét, kassai ilonát és köves lászlót láthatta a közönség.

kosztolányi 1926-ban írt regénye egy engedelmes és végtelenül türelmes cselédnőről szól, akinek szelíd csendessége mögött azonban ismeretlen indulatok halmozódnak. ösztönei csatlakoztatlan határozottsággal tiltakoznak az elviselhetetlen bánásmód ellen. gyűlölete öntudatlan robbanásban tör ki: váratlanul megöli gazdáját. e művében kosztolányi azt a meggyőződését fejezi ki, hogy ember és ember között az ur-szolga viszonyban nem lehet értelmes kapcsolat, s hogy az emberség igényét a legalázatosabb kis cselédből sem lehet kiölni. e gondolatok kívánja kifejezni a színjátszás eszközeivel a most készült adaptáció is. /mti/

da/pá/-ár/mz ie

18.14 031282 1157

-.-

sb0074 4 150 mtib2062

vashulladék-feldolgozó berendezés

1982. december 3. - pénteken a budapest és vidéke méh vállalat központi telepén üzembe helyezték azt a nagyteljesítményű hulladékvas-feldolgozó berendezést, amely a konverteres acélgyártásban felhasználásra kerülő vashulladékok megfelelő előkészítésére szolgál. a hulladékhasznosítási kormányprogram keretében elhatározott beruházást tizhónapos rekordidő alatt valósították meg, mintegy 100 millió forintos költséggel.

a berendezés évente 70 ezer tonna hulladékvas feldolgozására képes, óránként 20-30 tonna teljesítménnyel dolgozik. a tervek szerint a fővárosban és pest megyében összegyűjtött hulladékvasnak mintegy felét e berendezéssel készítik elő - megfelelő méretre és formára darabolják - a korszerű konverteres acélgyártáshoz. /mti/

os/pá/sl/mz ie

18.16 031282 0815

-.-

sb0075 4.150 mtib2064

észak-magyarországi ipari vezetők tanácskozása /méhes lajos/  
/1.rész/

1982. december 3. - az észak-magyarországi iparvállalatok és ipari szövetkezetek vezetőinek regionális tanácskozását pénteken rendezték meg salgótarjánban. az eszmecserén szabolcs-szatmár, borsod-abauj-zemplén, hajdu-bihar, heves és nógrád megye mintegy kétszáz vállalati gazdasági és politikai vezetője vett részt.

a vitaindító előadást méhes lajos ipari miniszter tartotta. ennek középpontjában az a kérdés állt, hogyan fokozhatjuk iparunk nemzetközi versenyképességét. bevezetőjében azokról a nemzetközi politikai és gazdasági körülményekről szólt, amelyek figyelembe vétele nélkül nem értékelhetjük helyesen a magyar ipar helyzetét. az egyesült államok, miközben nyomást gyakorol saját szövetségeseire is, hogy saját érdekeit érvényesítse, megpróbálja súlyosbíttani a szovjetunió és a többi szocialista ország gazdasági terheit. fokozza a nehézségeket a világméretű gazdasági recesszió elhúzódása, a csökkenő kereslet, a szocialista országokkal szemben alkalmazott diszkrimináció.

ilyen körülmények között - hangsúlyozta méhes lajos - jelentős eredmény, hogy gazdaságunk megőrizte fizetőképességét, s az ország - kilenc év után először - nem használ fel többet, mint amennyi nemzeti jövedelmet megtermelt. az iparban megkezdődött a termékszerkezet fokozatos átalakulása, korszerűsítése, a termelékenység gyorsabban emelkedik a termelés növekedésénél. a további előrehaladás mértékét azonban az szabja meg, hogy mennyire váltik általánossá a piaci igények jobb kielégítését biztosító, a műszaki fejlődés tendenciáinak megfelelő, a külgazdasági hatásokhoz gyorsan és rugalmasan alkalmazkodó vállalati magatartás. ennek legnagyobb erőforrása az emberi tényező, az alkotó kezdeményezés kibontakoztatása, ehhez viszont jelentős szervezeti, irányítási és nem utolsósorban tudati, felfogásbeli változásokra is szükség van. ipari fejlődésünk kulcskérdésévé vált, hogy alig növekvő anyag- és energia-felhasználással értékesebb, korszerűbb termékeket állítsunk elő.

az ipari miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy a nemzetközi piacon egyre éleződik a verseny, szállítási határidő, szerviz-szolgáltatás tekintetében. ebből következik, hogy csak akkor érhetünk el kellő eredményeket, ha jól ismerjük a „vizsgafeltételeket”, és teljesítményünket egyedül az minősíti, hogy mennyire tudunk azoknak megfelelni.

/folyt.köv/ -ig

18.25 031282 2419

√a gazdasági verseny. ipari termékeinket  
a világpiac vizsgáztatja minőség,

-.-

sb0076 4 150 mtib2065

észak-magyarországi ipari .../2.rész/

az ipar eredményeit, ezen belül export-szállításainak várható alakulását elemezve hangsúlyozta a világgazdasági változásokhoz, a világpiaci helyzethez való rugalmasabb alkalmazkodás fontosságát, aktualizált -, prognózisok kidolgozására van szükség. az ipari vállalatok nemzetközi versenyképességéhez, megfelelő távlati fejlesztési stratégiájuk, fejlesztési koncepciójuk kidolgozásához nélkülözhetetlen a piaci partnerek ismerete, a piaci versenyhelyzet megítélése - állapította meg méhes lajos. az ipari minisztérium tavaly kezdeményezte, hogy a vállalatok végezzék el termelési, technológiai, piaci és gazdálkodási mutatóik nemzetközi összehasonlítását, elemezzék az így kialakult helyzetképet, ennek alapján hozzanak megfelelő intézkedéseket. a minisztérium a vállalatok rendelkezésére bocsájtotta mintegy ezer tőkés vállalat háromezer közgyűlési beszámolóját. adattára ezerötven százalékos és háromszáz francia vállalatról tartalmaz hasznosítható gazdálkodási információkat. jónéhány vállalat már felismerte a komplex elemzés elvégzésének értelmét, és meg is kezdte az ebből adódó felmérések hasznosítását. más nagyüzemek viszont valamiféle igazoló jelentésnek fogták fel a minisztérium kérését.

a vállalati gazdasági és politikai vezetőknek - hangoztatta befejezésül az ipari miniszter - az iddigiéknél határozottabb intézkedéseket kell tenniük a szervezethez javítására, a jó kezdeményezések hasznosítására, elterjesztésére, a korszerű módszerek és eszközök iránti befogadó készség fejlesztésére. elengedhetetlen továbbá, hogy a termelési folyamatban egymáshoz kapcsolódó vállalatok a mainál összehangoltabban tevékenykedjenek a végtermék versenyképességének fokozása érdekében.

/folyt.köv/ csiz-bgné/st/ig ie

18.25 031282 1777

Vamihez hosszú távu - természetesen folyamatosan korrigált,

--

sb0077 4 160 mtib2066 /felhasználható: 19 órától!/  
a revizor bemutatója kaposvárott

1982. december 3. - gogol revizorát mutatta be pénteken kaposvárott a csiky gergely színház társulata gothár péter rendezésében. a polgármester szerepét koltai róbert jászai-dijas, feleségét lázár kati, leányát csákányi eszter jászai-dijas, hlesztakovot, az álvizort máté gábor alakította. /mti/

káp/hné/st/ig ie

18.29 031282 0364

--

sb0078 4 160 mtib1001

felavatták a délszláv klubot pécsett

1982. december 3. - a nemzetiségi napja volt a péntek pécsett. a nap legjelentősebb eseményeként új intézménnyel gyarapodott a magyarországi délszláv kultúra intézményhálózata: átadták rendeltetésének a pécsi délszláv nemzetiségi klubot. a műemléki belváros patinás épületét a drávasztárai tsz ajándékozta a létre a nemzetiségi művelődés megyei, a későbbiekben pedig regionális funkciót is betöltő otthonát. a háromszintes épület földszintjén játéktermet, emeletén tágas klubtermet, tetőterében pedig könyvtárat és olvasótermet rendeztek be. a megnyitó ünnepségen jelen voltak pécs jugoszláviai testvérvárosának, eszéknek és baranya eszéki testvérterületének képviselői is.

a klub avatása alkalmából a magyarországi délszlávok szövetsége nemzetiségi gálaestet rendezett a pécsi ifjúsági házban. a műsorban fellépett a baranya táncegyüttes, a pécsi horvát-szerb tanítási nyelvű általános iskola, valamint a janus panonius gimnázium ének- és táncegyüttese és a drávasztárai asszonykórus. /mti/

kász/st/ig ie

18.53 031282 1136

--

bel

- 54 -

1982.12.03.

sb0079 4 160 mtib1002

földi péter festőművész kiállítása

1982. december 3. - földi péter festőművész kiállítása pénteken nyílt meg a győri múcsarnokban. a salgótarján-közeli somoskőujfaluban alkotó művész - aki számos hazai és több külföldi kiállításon, egyebek között bulgáriában, csehszlovákiában és az nszk-ban mutatta be munkáit - ezúttal első ízben tárja alkotásait, az utóbbi évek termését a győri közönség elé. harmincnál több olajfestményt és akvarellt vonultat fel, amelyek a falusi életet és a természet szépségeit ábrázolják erőteljes formákkal, eleven színekkel. /mti/

mzs/sza/ká/mz ie

18.53 031282 0594

-. -

sb0080 4 160 mtib1004 /felhasználható: 19 órától!/  
csurka bemutató sopronban

1982. december 3. - csurka istván eredeti helyszín című darabját pénteken mutatta be a győri kisfaludy színház társulata a soproni petőfi színházban. az idei színházi évad újdonsága, hogy néhány kamaradarab premierjét sopronban tartja a győri együttes. ezúttal kerül sor az első ilyen bemutatóra. a satirikus játék ősbemutatója nyolc évvel ezelőtt volt budapesten.

a mostani előadást vendégként schmidt zoltán rendezte. a főbb szerepeket gyurkovics zsuzsa mint vendég, továbbá herendi mária, áron lászló, ort mihály és simon kázmér alakították. a diszleteket meller andrás, a jelmezeket sömen mária tervezte. a győri közönség december 8-án láthatja először a darabot a megyei művelődési központban. /mti/

mzs/sza/st/ig ie

19.00 031282 0773

-. -

bel

- 55 -

1982.12.03.

sb0081 4 150 mtib1005

észak-magyarországi ipari.../3.rész/

az eszmecezerében tizenketten szólaltak fel. zsuffa miklós, a nógrádi szénbányák vezérigazgatója elmondotta, hogy a hetvenes években újra éledt nógrádi szénbányák műszaki-technikai színvonalának emelése mellett, a vállalat fokozta kiegészítő tevékenységét, mégpedig úgy, hogy a bányászatnak teremtsen ipari háttérrel; részt vesz például a korszerű széntüzelésű eszközök gyártásában. hopka lászló, a salgótarjáni kohászati üzemek vezérigazgató-helyettese a minisztérium által szorgalmazott nemzetközi összehasonlító - önelemző mkáról szólva elmondotta: az náluk olyannyira bevált, hogy a jövőben kiterjesztik a gyáregységekre is. drótos lászló, a lenin kohászati művek vezérigazgatója hangsúlyozta: célszerűnek tartaná a nagyvállalatok közös fellépését a nemzetközi piacon. az ilyen összefogás nagyobb biztonságot, határozottabb fellépést, egyszersmind több rugalmasságot eredményezne. tolnai lajos, a borsodi vegyipari kombinát vezérigazgatója ismertette vállalatának veszteségelhárító és eredménynövelő programját, amelynek elkészítésére külpiaci gondjait készítették őket. következőes végrehajtásának eredményeképpen a kombinát teljesíti idei ötvenmillió forintos tőkés export-termelését, sőt az export-többletvállalásra adott ígéretét is megtartja, és 1987-ig visszafizeti hiteltartozásának túlnyomó részét.

a felszólalások után méhes lajos foglalta össze az elhangzottak főbb tanulságait. /mti/

csiz/bgné/ig az ie

19.45 031282 1475

-. -

sb0082 4 130 mtib1006

elutazott a román igazságügyi küldöttség

1982. december 3. - pénteken elutazott hazánkba gheorghe chivulescu román igazságügyminiszter, aki markója imre igazságügyminiszter meghívására - küldöttség élén - hivatalos látogatást tett magyarországon.

a megbeszélések során a miniszterek tájékoztatták egymást a jogalkotás és az igazságszolgáltatás aktuális kérdéseiről, valamint megvizsgálták a két ország közötti jogi és igazságügyi kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit.

*M*

a román delegációt fogadta borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese. a vendégek látogatást tettek szilbereky jennél, a legfelsőbb bíróság elnökénél és szijártó károly legfőbb ügyésznél.

a román igazságügyi delegációt markója imre bucszattatta a nyugati pályaudvaron. jelen volt victor bolojan, a román szocialista köztársaság nagykövete. /mti/

ag/ig ie

19.49 031282 0876

--

sb0083 4 150 mtib1116

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1.rész/

1982. december 3. -

sb0001 megemlékezések  
 sb0002 csökkenő költségek  
 sb0003 téli műszak a konzervgyárakban  
 sb0004 áruellátás, áruválaszték /1.rész/  
 sb0005 áruellátás, áruválaszték /2.rész/  
 sb0006 születésnap beszélgetés  
 sb0007 papírgyári példa: kis befektetés  
 sb0008 felkészült a téli csucsra  
 sb0009 fejlesztés a soproni sörgyárban  
 sb0010 boltban a vetőmag!  
 sb0011 zalagi régészeti topográfia  
 sb0012 az „éjjeli menedékhely,”  
 sb0013 főiskolások a karácsonyi .....  
 sb0014 balesetek  
 sb0015 sorompószemle  
 sb0016 kitüntetés  
 sb0017 a magyar nemzeti bank és ... /1. rész/  
 sb0018 a magyar nemzeti bank és ... /2. rész/  
 sb0019 a magyar nemzeti bank és ... /3. rész/  
 sb0020 időjárásjelentés  
 sb0021 névadó ünn. a 900 éves fonyódon  
 sb0022 igazságügyi orvosszakértők ...  
 sb0023 zenei díj  
 sb0024 iparművészeti kiállítás zalaegerszegen  
 sb0025 a kisvállalkozások ... /1. rész/  
 sb0026 szobrok az iskolában  
 sb0027 a kisvállalkozások ... /2. rész/  
 sb0028 galamb- és diszmadár-kiállítás  
 sb0029 diszvásár a néprajzi muzeumban

M

sb0030 ülést tartott a szot elnöksége  
 sb0031 veress péter hazaérkezett ...  
 sb0032 javuló belső ellenőrzés a ...  
 sb0033 nyerges jános nyilatkozata /1. rész/  
 sb0034 nyerges jános nyilatkozata /2. rész/  
 sb0035 verseggy emlékülés szolnokon  
 sb0036 fogadás a finn nemzeti ...  
 sb0037 életmentők kitüntetése  
 sb0038 az országgyűlés kulturális ... /1. rész/  
 sb0039 az országgyűlés kulturális ... /2. rész/  
 sb0040 az országgyűlés kulturális ... /3. rész/  
 /folyt.köv./ mz

21.07 031282 1524



--

sb0084 4 180 mtib1117

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 az országgyűlési képviselők ...  
 sb0042 dr. varga józsef temetése  
 sb0043 magyar-bolgár újságírói ...  
 sb0044 hazánkba érkezett a jemeni ...  
 sb0045 a közép-dunavidéki intéző ...  
 sb0046 az országos anyag- és ...  
 sb0047 kitüntetés  
 sb0048 sütő gyula nyilatkozata /1. rész/  
 sb0049 sütő gyula nyilatkozata /2. rész/  
 sb0050 gertler endre mesterkurzusa  
 sb0051 bolgár pártmunkás-küldöttség ...  
 sb0052 megbízólevél-átadás  
 sb0053 magyar-szovjet ...  
 sb0054 országos minőségügyi /2. rész/  
 sb0055 üdvözlő távirat  
 sb0056 a volántourist jövő évi ...  
 sb0057 a nyomda-, a papir- /1. rész/  
 sb0058 a nyomda-, a papir- /2. rész/  
 sb0059 átadták a munkásörtség ...  
 sb0060 a finn centrum párt ...  
 sb0061 bemutató a budapesti ...  
 sb0062 vashulladék feldolgozó ...  
 sb0063 észak-magyarországi ipari /1. rész/  
 sb0064 észak-magyarországi ipari /2. rész/  
 sb0065 felavatták a délszláv klubot  
 sb0066 földi péter festőművész  
 sb0067 csurka bemutató sopronban

M

bel

- 58 -

1982.12.03.

sb0068 észak-magyarországi ipari /3. rész/  
sb0069 elutazott a román igazságügyi ...  
sb0070 tartalomjegyzék /1. rész/  
sb0071 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy

szerkesztette: fehér péter  
halasi györgy  
izsák erika  
- v é g e -

/mti/ mz ie

21.08 031282 1416

u

--

**M.T.I.**

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel  
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

## Belföldi hírek

budapest, 1982. december 4.

bel.

s z o m b a t

sb0001 4 160 mtib1001

szovjet est a tv-ben

1982. december 4. - egy évtizede már, hogy a magyar televízió minden esztendő utolsó negyedében szovjet estet rendez. ezúttal december 15-én jelentkezik a program, amely több mint 6 órán át invitálja a nézőket a képernyő elé.

a szórakoztató estet népdal és balalajka műsor nyitja meg: a szovjetunióban népszerű együttesek és szólólisták mutatkoznak be. a szabadidő egészséges eltöltésére ad ötleteket az így pihenünk című kisfilm, amelyben sielésről, sziklamászásról, turisztikáról egyaránt láthatnak majd képeket - egybekötve a szovjet tájak, a krim, a kaukázus, illetve az onyega-tó bemutatásával.

korabeli képekkel, metszetekkel illusztrált, képzőművészeti látványosságokat megörökítő film ismerteti meg a nézőkkel a világhírű kreml és a vörös tér születésének történetét.

néhány magyar produkció is kiegészíti a szovjet estet. televízióink munkatársainak műsora arról ad képet: hogyan látják a magyarok a szovjet emberek életét. a tisztelet üzbeasztánnak című sorozat e napi epizódja számarkandba kalauzolja el a nézőit, akik a kamera segítségével körüljárják az ősi város műemlékeit, arabeszkkel díszített, xv. századi építészeti remekeit, mecseteit, nem feledkezve meg az európai ember számára különös egzotikumot jelentő bazárokról sem.